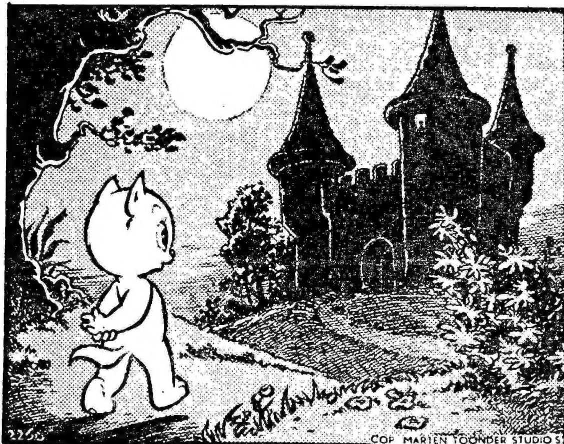
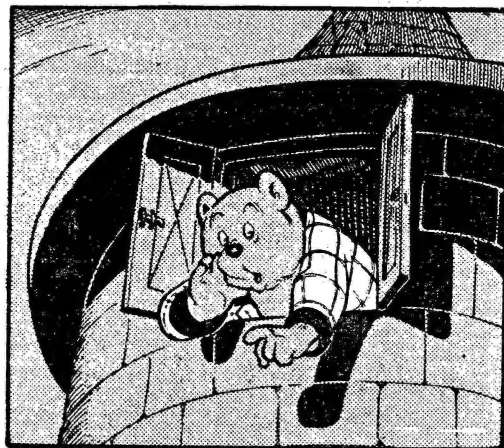
TOM POES EN DE WAARZEGGER

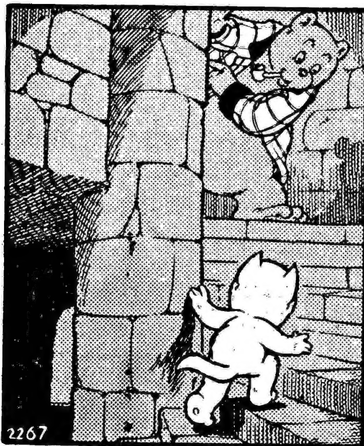

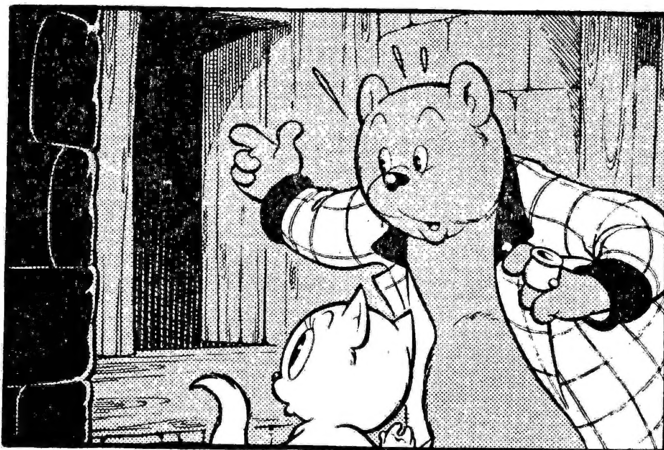
2266. Lang geleden, op een avond in de zomer, wandelde Tom Poes laat naar huis. Hij nam er zijn gemak van en naderde langzaam slot Bommelstein, dat donker tegen de lucht afstak. „Heer Bommel is zeker al naar bed", mompelde Tom Poes toen hij het oude kasteel passeerde. „Ik geloof, dat hij eigenlijk van een rustig leven houdt, al zegt hij dan ook altijd, dat hij avonturen wil beleven." Op dat moment klonk er van boven een ijl geroep en toen hij verrast langs een toren omhoog keek, zag hij daar heer Ollie uit het dakvenster hangen. „Jonge vriend", riep heer Bommel, „het is goed dat je even aan komt. Ik heb je nodig!"

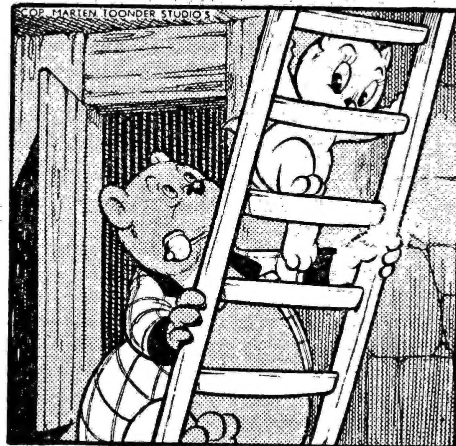
„Maar ik kom niet aan!", riep Tom Poes terug. „Ik ben op weg naar huis, het is al laat!" „Juist, ja", hernam heer Ollie. „Ik heb je nodig, jonge vriend. De achterdeur is nog open, kom gauw naar boven. Ik heb een geheim trapje op de zolder gevonden. Wie weet waar het heen leidt. Schiet op! Het avontuur roept!" „Daar heb je het al weer", dacht Tom Poes, toen hij naar de achterdeur liep. „Een geheim trapje, ja, ja! Hij durft het natuurlijk niet alleen opklimmen en daarom wil hij mij er bij hebben.

Hm, misschien kon hij dat trapje maar beter laten voor wat het is. Uit zoiets komen altijd moeilijkheden!"

TOM POES EN DE WAARZEGGER

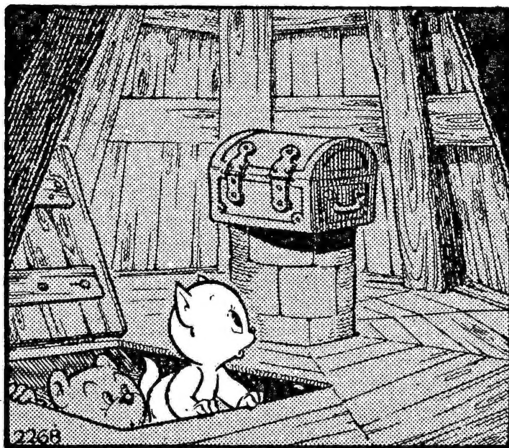

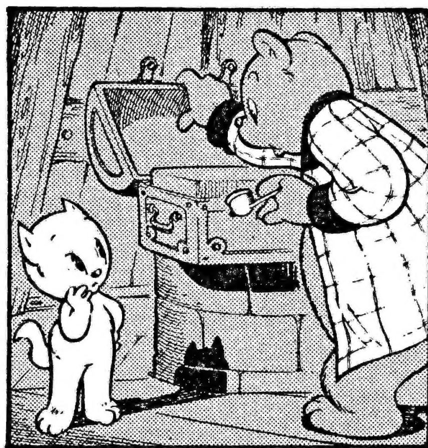

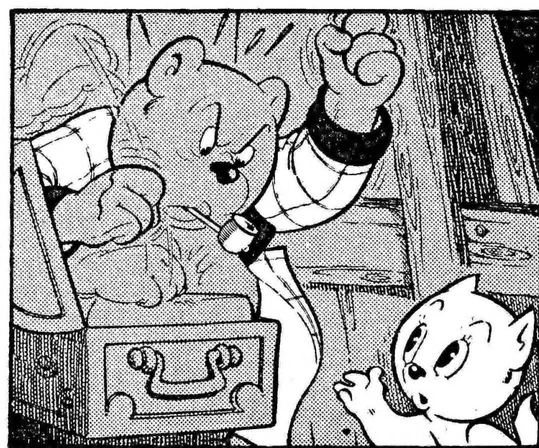

2267. Tom Poes vond op de tast de weg in het donker totdat hij bij het wenteltrapje kwam, dat naar de hoogste torenkamer leidde. Daar scheen licht en bovendien was er heer Bommel's stem om hem de weg te wijzen. „Een geheim paneel", sprak deze, „ik vond het toevallig toen ik hier op zolder een kruik zocht voor mijn koude voeten. De avonden zijn kil voor een heer op mijn leeftijd, zeg nu zelf. Welnu, ik stootte per ongeluk tegen de wand en floep! daar ging een paneeltje open. Kijk, daar achter is een trap, die nog hoger gaat. Dat moet het hoogste puntje van de toren zijn. Spannend hè?" „Ja, nou!", zei Tom Poes. „Waarom bent u niet naar boven geklommen? U wist toch niet dat ik nog langs zou komen?" „Och", zei heer Bommel aarzelend. „Ik wou natuurlijk meteen gaan kijken, je kent me. Maar toen leek het me beter te wachten tot morgen, als je begrijpt wat ik bedoel." Zo sprekend had hij Tom Poes voor zich uit door het paneel laten gaan en nu klom hij voorzichtig achter hem aan de smalle ladder op. „Je kunt bij dit maanlicht nooit weten wat er boven aan de trap is", voer hij voort. „Als men van laag naar hoog klimt, ziet men nooit wat er boven het hoofd hangt." „Hm!", zei Tom Poes, die nu het einde van de ladder had bereikt.

TOM POES EN DE WAARZEGGER

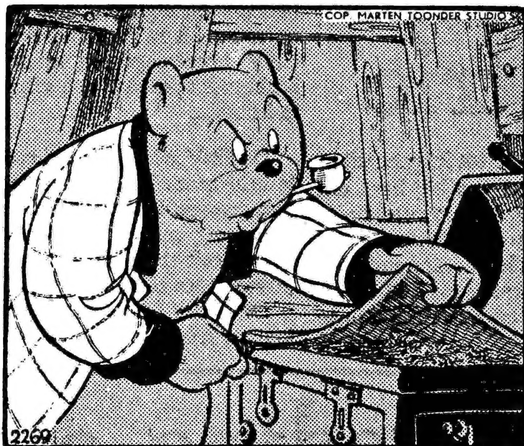

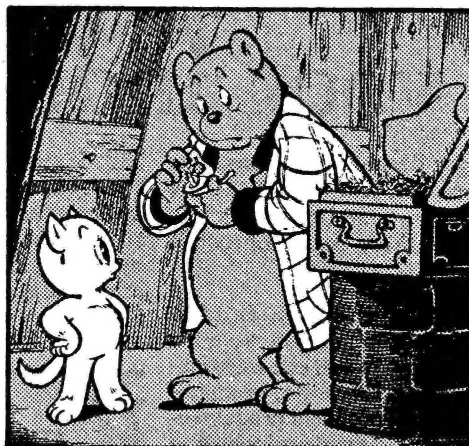

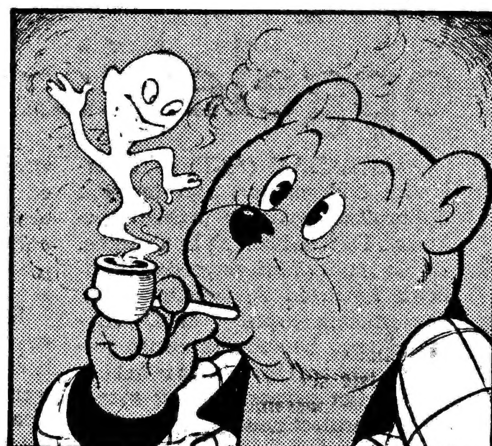

2268. Heer Bommel kwam achter Tom Poes in een klein kamertje terecht. Het liep naar boven spits toe, omdat het onder de nok van het puntdak gelegen was. In het midden van het vertrek stond een zuiltje, waarop zich een ouderwets kistje bevond. „Hm, dat is dus alles!", zei heer Ollie, een beetje teleurgesteld. „Een doos op een paaltje – het is niet veel voor een geheim kamertje, vind je wel? Kom, nu gaan we maar weer naar beneden!" „En dat kistje dan?", vroeg Tom Poes. „Wie weet wat er in zit!" „Daar heb je gelijk in", gaf heer Ollie na enig nadenken toe. Hij trad voorwaarts en opende het deksel. Dat ging gemakkelijk want het was niet gesloten. Maar nu bleek, dat er een metalen kistje in het houten zat. Het was helemaal dicht gesmolten en er was nergens een opening of sleutelgat te bekennen. „Dat is nu vervelend", zei heer Ollie. „Hoe krijgt men zoiets open? Het is wel geheimzinnig, hè? Wie weet, wat er in zit – misschien wel een schat! Niet, dat ik daar om geef, hoor, geld speelt geen rol, dat weet je. Maar toch. . ." Zijn voorhoofd rimpelde zich in nadenken en toen begon hij aan het gladde deksel te trekken en te rukken om na enige tijd over te gaan tot beuken. „Wacht even", zei Tom Poes. „Dat helpt niet. Bovendien is het geen ijzer maar lood, heer Ollie. Hebt u geen zakmes? Want ik geloof, dat u er gewoon in kunt snijden!"

TOM POES EN DE WAARZEGGER

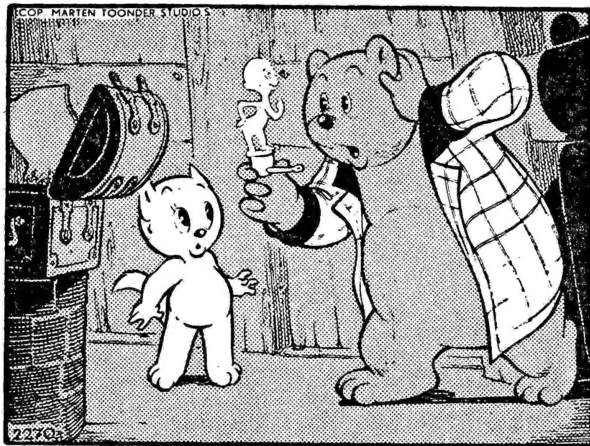

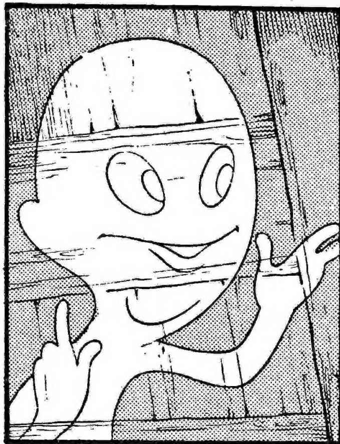

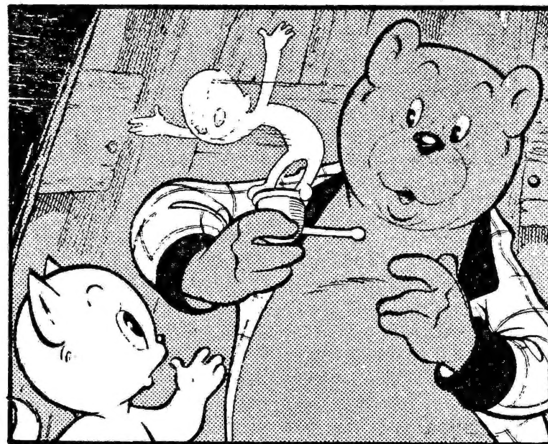

2269. Heer Bommel greep zijn zakmes en sneed in het loden deksel. Dat ging werkelijk heel gemakkelijk. „Heel wat vlugger dan met de blote vuist", merkte hij al snijdend op. „Het is een vreemd doosje, jonge vriend! Wat zou daar nu wel in zitten? Wat bewaart men eigenlijk in dit rare metaal?" „Radium", zei Tom Poes, „en uranium als ik me niet vergis. Want lood houdt de atomen tegen van radio-actieve stoffen en..." „Halt!", riep heer Ollie uit. „Geen politiek hier, jonge vriend. Dergelijke dingen wens ik niet te horen!" Op alles voorbereid sloeg hij het loden deksel terug en nu werd er niets anders dan een samengeperste homp tabak zichtbaar. Heer Bommel staarde teleurgesteld naar het geurige kruid en haalde toen zijn pijp voor de dag. „Dat is het dus", prevelde hij, „gewone herenbaai, grove snede. Veel lawaai om niets. Ach, het was een aardig verzetje, heel leerzaam en zo. En mijn tabak was net op, dus dat treft goed. Kom, we gaan weer eens naar beneden." Zo sprekende stak hij de pijp aan en blies een dikke rookwolk uit. Tom Poes was net zo teleurgesteld als zijn vriend. Want omdat een loden kistje van alles kan bevatten, had hij toch op een soort avontuur gerekend en dit zag er niet erg avontuurlijk uit. Maar toen slaakte hij een uitroep en wees verbaasd naar de pijpekop. Daar was – tussen de rookwolken – een ijl, wit figuurtje verschenen, dat wat onzeker op de tabak stond te zwaaien.

TOM POES EN DE WAARZEGGER

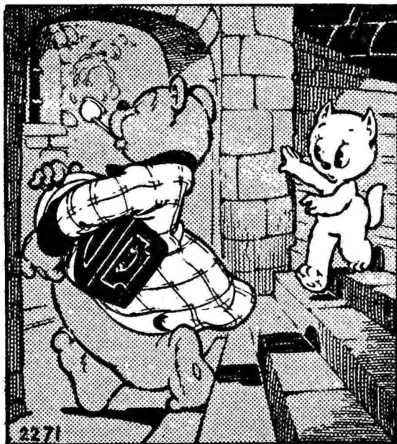

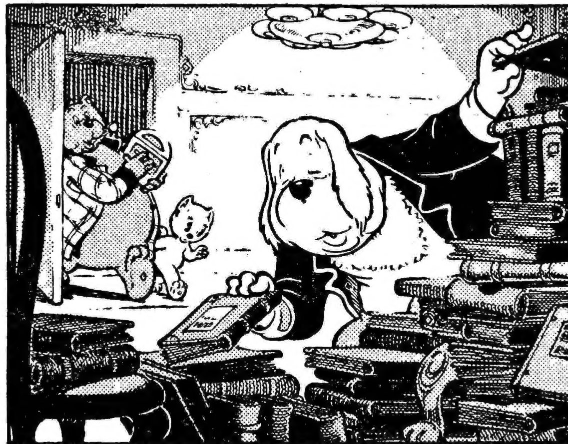

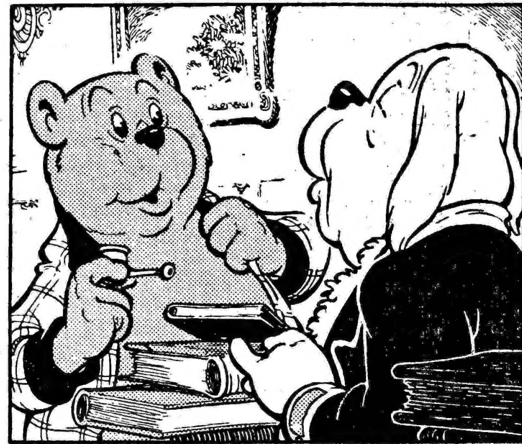

2270. Heer Ollie nam walgend zijn pijp uit de mond en staarde met grote afkeer naar het witte figuurtje. „W-wat is d-dat?", stamelde hij. „Een engerling, geloof ik! D-die tabak is bedorven. Ik dacht al, er zit een raar smaakje aan. Bah!" Intussen was het verschijninkje steeds duidelijker en witter geworden en nu sprong het elegant op de rand van de pijpekop. „Holklap!", riep het. „Voze klapper!" „Wat?", roep heer Bommel verblekend. „Je praat, maar je zegt niet!", hernam het figuurtje. „Je stoot alleen maar geluiden uit!" „D-dat g-gaat t-te v-ver!", stamelde heer Ollie. „De eerste de beste vreemdeling!" Tom Poes viel hem echter vlug in de rede. „Wat ben jij voor eentje?", vroeg hij nieuwsgierig. „Ik ben een waarzegger", zei het ventje. „Ik zeg altijd de waarheid. Altijd. En ik heb een hekel aan holklappers. En aan de kou. Ik houd van warmte! Ach, wat houd ik daar van. Trek eens wat harder aan uw pijp, heer klapper! Als het koud wordt los ik op!" „Ik ben heer Klapper niet!", riep heer Ollie met trillende stem. „Ik ben heer Bommel en ik duld niet. . . " „Maar waarom was je in die loden kist opgesloten?", vroeg Tom Poes. „En waarom noem je jezelf een waarzegger? Want waarzeggers zeggen de waarheid niet altijd, hoor. Tjonge, nee. Integendeel!" „Dat komt, omdat de taal door holklappers gemaakt wordt", legde het ventje uit. „Niemand meent, wat hij zegt. Daarom ben ik ook opgesloten in die loden doos. Want mijn vorige eigenaar was bang voor de waarheid. Iedereen is bang voor de waarheid. Maar ik niet, hoor. Ik ben alleen maar bang voor de kou!"

TOM POES EN DE WAARZEGGER

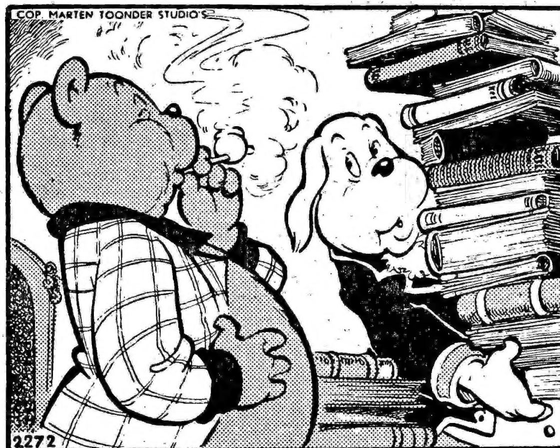

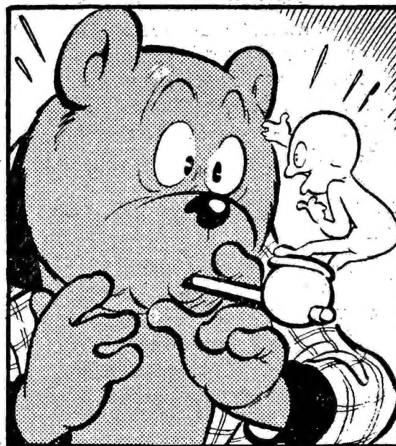

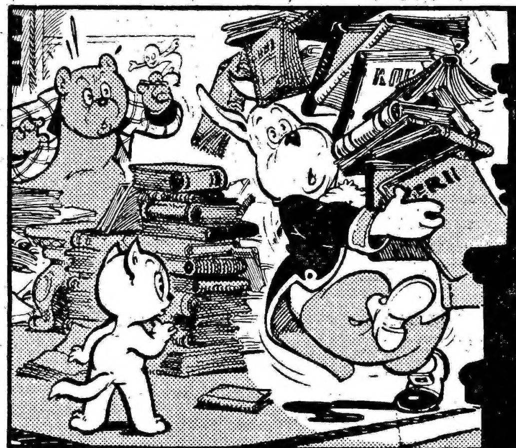

2271. Heer Bommel staarde enige tijd naar de waarzegger op de pijpekop en nam toen een flink besluit. „Goed", sprak hij, „je mag in mijn pijp wonen. Ik houd ook van de waarheid en het lijkt me aardig om van alles het fijne te weten." „Goed!", riep het ventje blij. „Ik kruip naar binnen waar het vuur is. Want ik houd van warmte. Als u me nodig hebt, moet u maar in uw pijp blazen!" Heer Ollie nam het kistje met de vreemde tabak onder de arm en schreed fier de trappen af. „Een heel bijzonder soort herenbaai, dat moet je toegeven, Tom Poes", zei hij tevreden. „Echt iets voor een Bommel. Het moet heerlijk zijn om van alle dingen de waarheid te weten. 'Ollie, jongen', zei mijn goede vader altijd, 'waarheid is het hoogste goed.' Nu, daar houd ik mij aan." „Hm, ik weet het niet", zei Tom Poes, „ik ben bang, dat de waarheid een gevaarlijk iets is. Er is niemand die het zonder leugens kan stellen. Maar we zullen zien." Zo pratende waren ze beneden aangekomen en ze gingen heer Ollie's studeerkamer binnen. Daar was op dit late uur de trouwe bediende Joost doende met het zoeken naar het handboek voor canasta-spelers, zoals zijn meester hem opgedragen had. „Tjonge!", riep heer Ollie uit. „Ben je nu nog bezig, Joost? Ik dacht dat je al lang naar bed was gegaan!" „Ik heb het nog niet gevonden, met uw welnemen", zei de brave knecht. „En u wilde het morgen hebben. Zodoende heb ik maar doorgewerkt, als u mij toestaat." „Brave Joost", zei heer Bommel vertederd.

TOM POES EN DE WAARZEGGER

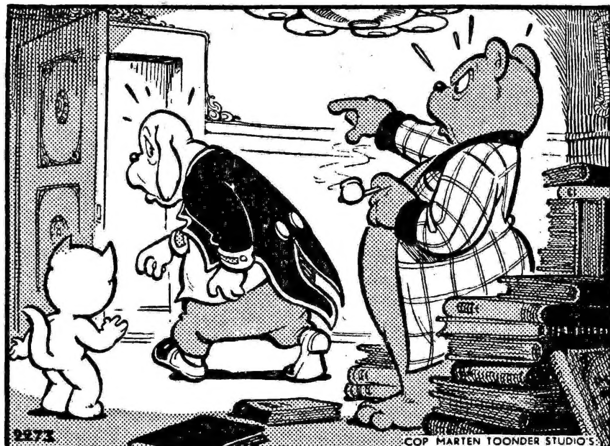

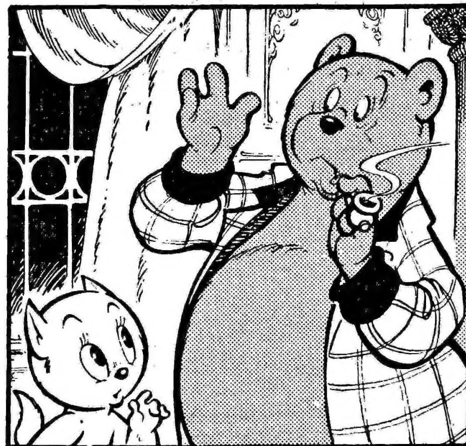

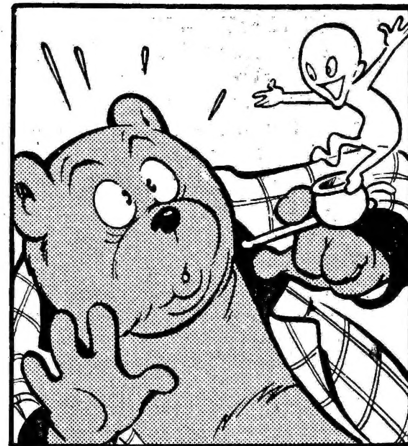

2272. „Dat is nu nog eens aardig!", riep heer Bommel uit. „Men treft het zo zelden aan, dat een bediende uit eigen beweging doorwerkt om zijn werkgever een genoegen te doen. Werkelijk, dat is heel bijzonder, Joost!" „Och, het is heel gewoon", zei de trouwe knecht bescheiden. „Ik heb dit graag voor u over, als u mij toestaat. Het doet mij genoegen wanneer u tevreden over mijn werk bent, heer Olivier, dat is mij beloning genoeg, als ik zo vrij mag zijn." Heer Ollie blies zelfgenoegzaam in zijn pijp en glimlachte mild. Maar door dat blazen verscheen nu plotseling de waarzegger op de pijpekop. „Holklap!", riep hij met een schel stemmetje. „Voze klapper!" Joost deinsde een pasje achteruit en heer Bommel staarde scheel naar het ijle figuurtje. „W-wat bedoel je?", vroeg hij onzeker. Het ventje wees op de geschokte knecht en riep schril: „Hij is een holklapper. Hij staat daar te werken omdat hij op een salarisverhoging hoopt. Hij probeert u door voze praatjes vriendelijk te stemmen. Hij smeert met honing maar hij vindt u gierig en egoïstisch. Hij slooft zich uit, nadat hij op de klok gezien heeft, dat zijn dagtaak is afgelopen, alleen maar om op te vallen. Hij is een holklapper!" Dit was te veel voor de beproefde bediende. Hij maakte een onbeheerste beweging en verloor het evenwicht onder een stapel boeken. „Daar heb je het al", dacht Tom Poes. „Ik wist wel, dat hier narigheid uit zou kunnen komen."

TOM POES EN DE WAARZEGGER

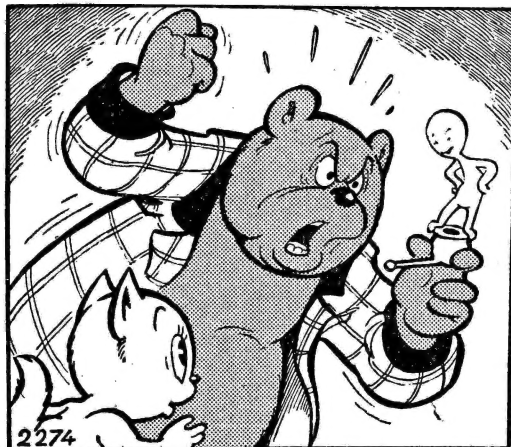

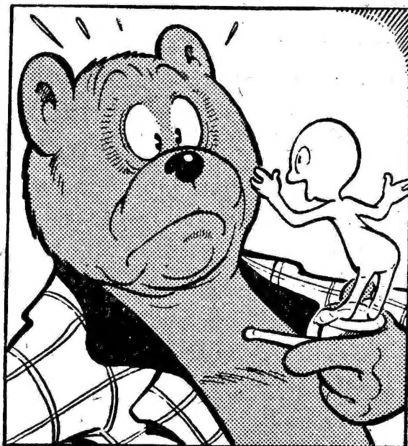

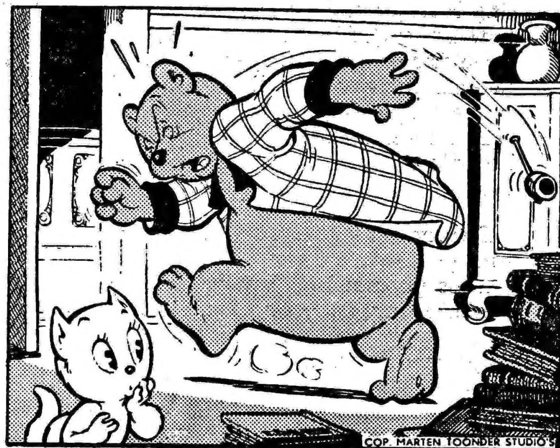
2273. Na de woorden van de waarzegger had een kille toorn zich van heer Bommel meester gemaakt. „Denk je er zó over, Joost?", vroeg hij beheerst. „Je vindt mij gierig en egoïstisch, hè? Je staat mij voor te jokken, hè? Je doet vriendelijk, terwijl je lelijke dingen denkt! Zo!" „Zo is het!", riep het rookmannetje op de pijpekop. „Hij is een holklapper." „Maar heer Olivier", stamelde de ongelukkige bediende, „ik wilde alleen maar... eh... ik meende..." „Genoeg!", zei heer Bommel koud. „Hier is je salaris, Joost. Je kunt morgen een andere betrekking gaan zoeken. Ik houd niet van oneerlijke lieden om mij heen. Ik houd van de waarheid, als je begrijpt wat ik bedoel!" De knecht wierp een onzekere blik op de waarzegger en stommelde verslagen de kamer uit.

„Dat is dat!", mompelde heer Ollie bitter. „Het is maar goed, dat de waarheid eindelijk eens gezegd wordt. Een heer kan geen leugens velen in het slot van zijn voorvaderen. Wat jij, jonge vriend?" Voordat Tom Poes daar iets op had kunnen zeggen, richtte het witte figuurtje zich weer op en begon schel te lachen. „Holklapper!", riep het uit. „Dit is helemaal het slot van de voorvaderen niet! Je hebt dit huis gekocht van het geld, dat je van je vader geërfd hebt. En je vader was een avonturier die rijk geworden is omdat hij een oliebron onder zijn moestuin vond!" Heer Ollie liep rood aan en keek verglaasd naar zijn pijp. „D-dit is te veel!", stamelde hij met gebroken stem. „De waarheid is altijd te veel!", juichte het waarzeggertje. „Oef, wat is het hier nu lekker warm!"

TOM POES EN DE WAARZEGGER

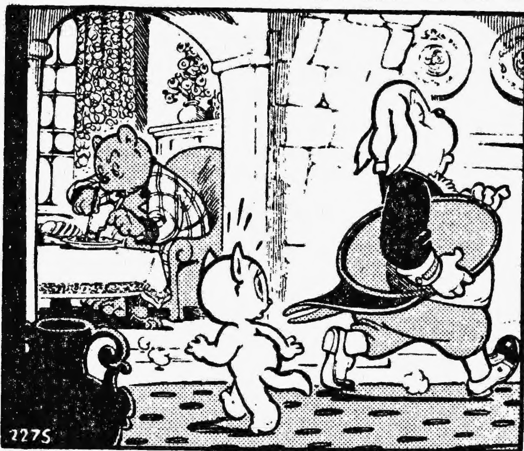

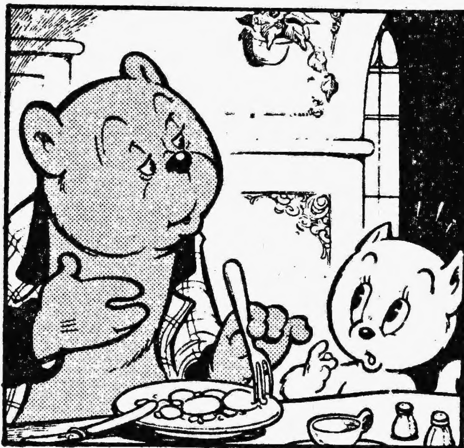

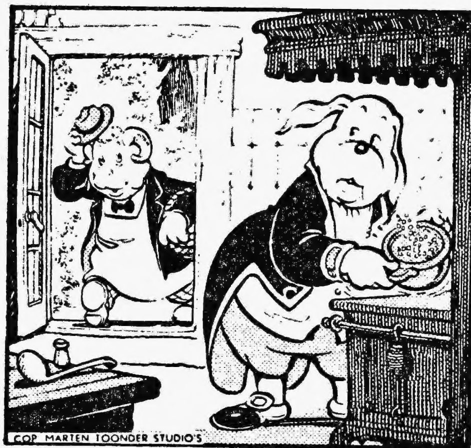

2274. Heer Bommel nam met trillende vingers de pijp in zijn hand en keek woedend naar het waarzeggertje. „Hoor eens", riep hij uitzinnig, „ik laat me door jou niet beledigen! Wat let me eigenlijk om jou en die vieze tabak op de mestvaalt te gooien?" „Dat helpt je niets", zei het ventje. „Zolang ik er ben blijft het hier lekker warm. Reken maar. En zo lang het lekker warm is, raak je me niet meer kwijt." „Waarom blijft het hier warm?", vroeg Tom Poes. „Heel eenvoudig", verklaarde de waarzegger. „Als iemand boos wordt, wordt zijn gal verhit. En er is niets zo warm voor ons als galhitte. De meesten van ons werken met brekende veters, overkokende melk, afspringende knopen en lekke banden. Maar ik werk met waarheden. Er is niets dat zo goed verhit als de waarheid!" „Jouw soort?", hield Tom Poes aan. „Dan is dat zeker het soort van de plaaggeestjes?" „Bah!", riep heer Bommel uit. „Het is een heel min soort, dat staat vast! Een heer van mijn stand kan met u niet omgaan!" „Die is goed", riep het witte ventje uit, „een heer van jouw stand. Je hebt helemaal geen stand. Je hebt alleen maar geld en geld is geen stand!" Heer Ollie wierp zijn pijp met een grauw in de hoek en stormde tierend het vertrek uit. „Heerlijk!", riep de stem van het rookmannetje uit de pijp. „Nu is het pas lekker heet. Daar zal ik goed op slapen! Tot morgen, Tom Poes!"

TOM POES EN DE WAARZEGGER

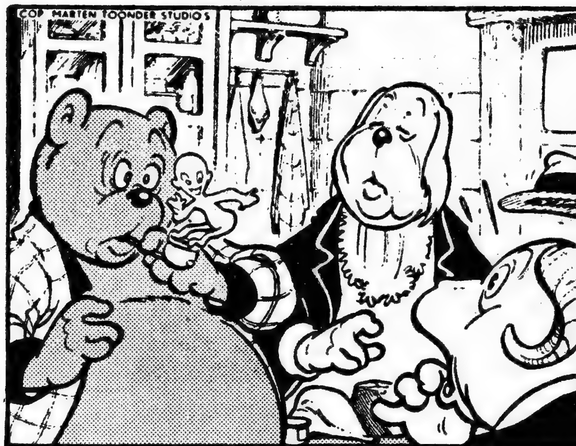

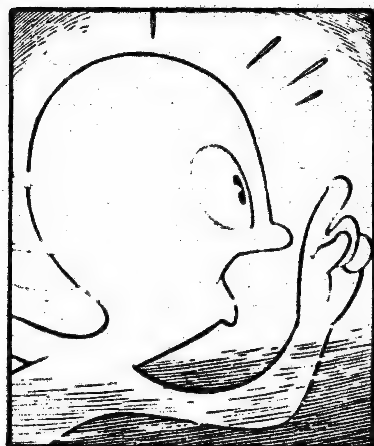

2275. Toen Tom Poes de volgende morgen de kamer binnen kwam, zat heer Bommel reeds aan het ontbijt. Zijn gezicht vertoonde een landerige uitdrukking en zijn groet was lusteloos. Tom Poes zag enigszins verbaasd dat de bediende Joost bedrijvig met een dienblad doende was. „U hebt hem gisteravond toch ontslagen?", vroeg hij, toen de trouwe knecht de kamer verlaten had. „Ach kom", sprak heer Ollie, „daar spreken we niet meer over. Ik was wat vermoeid en liet me een beetje gaan. Dat had ik niet moeten doen. 'Ollie, jongen, een ijzeren zelfbeheersing is het kenmerk van een Bommel', zei mijn goede vader altijd, en daar houd ik mij aan. Alleen gisteravond niet. Maar dat was de schuld van die vieze tabak. Help me onthouden, dat ik er niet meer van rook, jonge vriend!" „Maar hoe denkt Joost over dat ontslag?", vroeg Tom Poes. „Hij begreep het", zei heer Bommel, „we praten er niet meer over. Joost is soms een heer, als ik me zo mag uitdrukken." De brave bediende trad intussen zacht zingend de keuken binnen. Hij was in een goed humeur, want hij had zo juist de salarisverhoging gekregen, waar hij al zo lang op gehoopt had. Opgeruimd begon hij te redderen. Maar daar werd hij al spoedig in gestoord door de kruidenier Grootgrut, die hoed afnemend door de achterdeur binnenstapte. „Goede morgen, meneer Joost", sprak deze, „een mooie ochtend, nietwaar? Was er nog iets nodig geweest vandaag? Ik heb overheerlijke spritsen aangekregen."

TOM POES EN DE WAARZEGGER

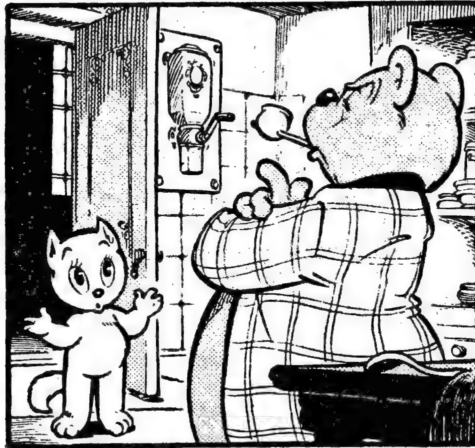

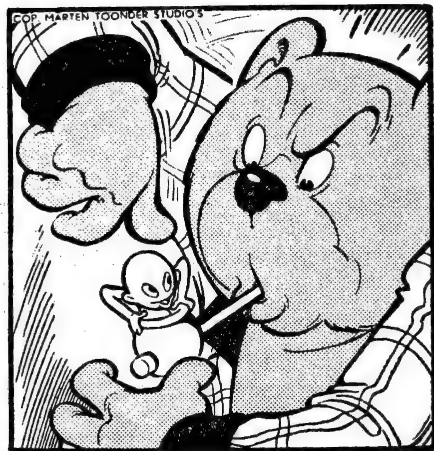

2276. Terwijl Joost en de kruidenier Grootgrut diepgaand over de boodschappen spraken trad heer Ollie de keuken in. Zijn goede humeur was weer teruggekeerd en hij rookte glimlachend zijn pijp, die hij in een hoek gevonden had. „Goede morgen, heer Bommel", zei de kruidenier, beleefd de hoed afnemend. „Ik maak u mijn compliment over uw mooie tuin. Ik zei net tegen meneer Joost hier: wat is de tuin toch mooi! Het is de mooiste tuin die ik ken en ik zie er toch heel wat! Mijn klanten behoren tot de beste families uit de streek!" „Och ja", begon heer Ollie, tevreden een rookwolk uitblazend. Doch nu verscheen plotseling het witte figuurtje van de waarzegger op de pijpekop. „Hol geklap", riep het schel. „Dat zei hij helemaal niet tegen Joost. Hij vindt het een opgedirkte tuin. Stijf en smakeloos en veel te duur. Vraag het hem maar eens!" De heer Grootgrut nam verblekend de hoed af en staarde ontdaan naar heer Ollie. Doch nu nam Joost het woord. „Excuseer, heer Olivier", sprak hij, „zoudt u niet beter een andere tabak kunnen roken, als ik zo vrij mag zijn? Dit merk prikkelt zo, met uw welnemen." „Hoor hem, hoor hem!", krijste het waarzeggertje. „Hij heeft gisteren zijn ontslag gehad maar hij is gebleven omdat hij salarisverhoging heeft gehad. Hij is een holklapper en hij kan niet tegen de waarheid!"

TOM POES EN DE WAARZEGGER

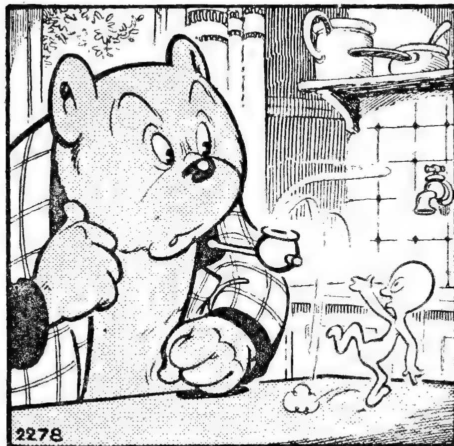

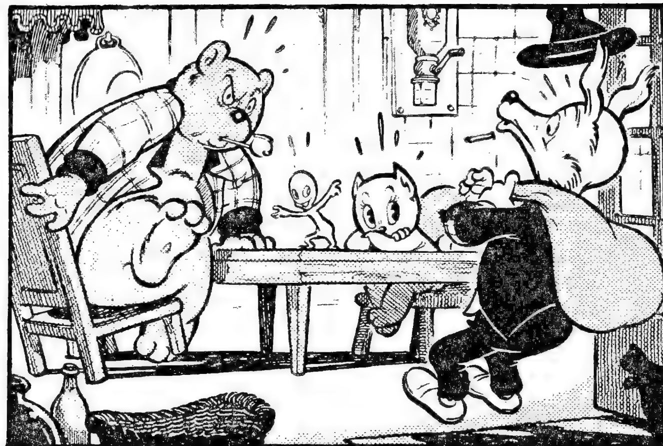
2277. „Zo?", riep heer Ollie met overslaande stem. „Zo, vind jij dit een opgedirkte tuin, hè? Stijf en smakeloos, hè? Ga weg! Mijn huis uit! Ik zal wel een andere kruidenier vinden, hoor. En met meer smaak!" „Excuseer, heer Olivier", sprak Joost nu, „als u mij toestaat..." „Nee!", schreeuwde heer Bommel. „Aanmerkingen maken op mijn tabak, hè? Brutaal zijn, hè? Misbruik maken van mijn toestand als heer en meer salaris vragen, hè? Verdwijn! Weg met jullie!" Tom Poes hoorde het gerucht van de woordenwisseling en kwam de keuken in, op het moment dat Joost en de kruidenier Grootgrut het huis verlieten. Hij keek naar de pijp die heer Ollie rookte en schudde het hoofd. „Zo, is het weer zo ver", zei hij, „heeft die plaaggeest weer de waarheid gezegd? U zou die tabak toch niet meer roken?" Heer Bommel oogde de verdwijnende gestalte van Joost bedrukt na en keerde zich zuchtend om.

Maar toen vermande hij zich. „Onzin!", sprak hij op ferme toon. „Ik heb geen behoefte aan leugenaars in dit huis. Ik kan mijzelf redden. Stel je voor, dat een Bommel afhankelijk zou zijn van een bediende die onwaarheid spreekt. Nee, dan liever alleen, jonge vriend. Ik ben dat trouwens gewend – een heer van mijn stand is nu eenmaal het gelukkigst wanneer hij in een reine sfeer, zonder leugens, eenzaam doch fier door het leven kan gaan." Op deze woorden klonk er een kakelend lachje uit de pijp, doch voordat de waarzegger naar boven had kunnen komen, drukte heer Ollie vlug de duim in de tabak.

TOM POES EN DE WAARZEGGER

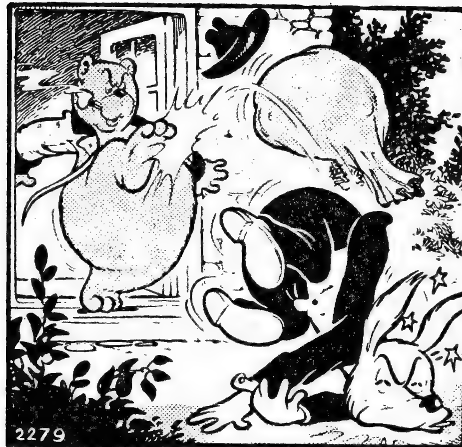

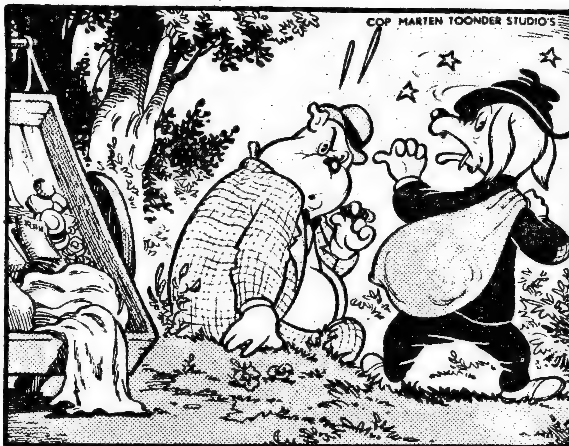

2278. Heer Bommel's poging om het waarzeggertje weer in de pijp te drukken had weinig resultaat. Want toen hij zijn hand terug trok sprong het dunne ventje met een sierlijke beweging op de keukentafel en keek hem lachend aan: „Heerlijk!", riep het uit. „Het is lang geleden, dat ik het zo lekker warm had. Ach, wat hebt u een prachtig verhitte gal!" Heer Ollie slikte moeilijk, maar vóór hij iets kon zeggen, voer het mannetje voort: „Stil maar, ik zal aardig tegen je zijn. Jij kunt niet tegen de waarheid en ik kan niet tegen de kou. Dat is een eerlijke zaak. Jij zorgt, dat ik warm blijf en ik geef jou waarheden. Over anderen voortaan – ik zal jou met rust laten. Neem je het aan? Denk eens aan: je zou erg beroemd kunnen worden als kenner van de waarheid!" Op dat moment schoof er een haveloze figuur naar binnen, die wat schichtig aan de hoedrand tikte. Het was de gewezen zakenman Hiep Hieper, die door de belastingen geheel aan lager wal was geraakt en nu in zijn onderhoud voorzag door het ophalen van lorren en benen. „Is er nog iets op te ruimen?", vroeg hij met schorre stem. „Flessen of oud papier? Of soms een afgedragen kostuumpje?" „Een voze klapper!", riep de waarzegger onmiddellijk. „Hij loert alleen maar op tafelzilver en kostbaarheden. Hij vraagt om afval, maar hij verkent alleen maar het terrein om te kunnen stelen!" „Aha!", riep heer Bommel opspringend. „Net wat ik dacht. Maar ik zal hem leren. Ik haat holklappers, als je begrijpt wat ik bedoel."

TOM POES EN DE WAARZEGGER

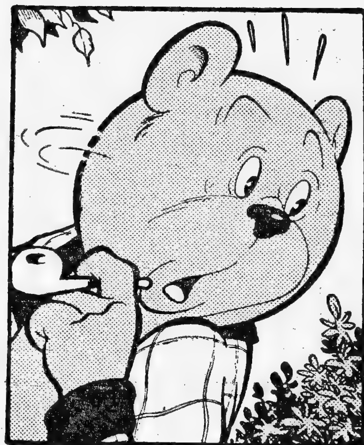
2279. De komst van Hiep Hieper deed bij heer Bommel de gal overlopen. „Ik ken de waarheid", riep hij uit, „ik laat me niet nemen!" En met deze woorden wierp hij de haveloze figuur de deur uit. Het duurde een ogenblik voor deze in staat was zijn gedachten te verzamelen, doch toen sloop hij zéér verbitterd naar de weg, waar zijn compagnon Bul Super bij een voddenkar zat te wachten. „Ik ben er uitgegooid!", meldde hij vol haat. „Die bolle had door, dat ik op zijn zilver loerde. Maar dat kwam omdat er een rookventje zat dat alles wist." Super stiet een honend lachje uit. Maar Hieper nam dat niet. Hij vertelde alles wat hij wist van de waarzegger en dat was nogal veel omdat hij aan de deur had staan luisteren. „En nu had ik gedacht, dat we dat rare figuurtje moesten stelen", besloot hij. „Daar zit een zaak in: een Hieper-zaak." „Bah!", gromde Super. „Wat moeten wij met zo'n gedrocht? De kermis afreizen soms? Wie wil er vandaagde-dag nu de waarheid horen? Daar zit geen droog brood in, sukkel!" „Behalve voor de belasting!", riep Hieper sluw. „We moeten met dat waarzeggertje naar de ambtenaar gaan.

Het zal hem heel wat waard zijn om altijd de waarheid te weten. Dat brengt miljoenen extra op, geloof maar! Allicht wil hij ons daar iets van geven!"

TOM POES EN DE WAARZEGGER

2280. Het grimmige gelaat van Super verhelderde. „Daar zit iets in, Hiep!", riep hij uit. „Zo'n ventje dat de waarheid weet, zou het rijk kapitalen aan extra belasting kunnen opbrengen. Dat moet de regering toch wat waard zijn! Dit is geen hieper, maar een super-zaak!" „Ja, hè baas?", zei Hieper gestreeld. Maar toen betrok zijn gelaat. „Hoor eens", voegde hij er aan toe, „wat bedoel je met super-zaak? We doen samen, hoor!" „Natuurlijk, jongen", suste Super. „Sam-sam, natuurlijk. Kom mee, we gaan die Bommel nog eens bezoeken. Gooi die vodden uit de zak en neem dat ding mee – het kan te pas komen." Even later betraden de beide schurken behoedzaam het gazon om uitvoering te gaan geven aan hun plan. Ze lieten zich geen ogenblik weerhouden door de gedachte dat ze op het punt stonden de gehele natie in rouw te dompelen. Integendeel, ijverig slopen ze van struik tot struik, tot ze tenslotte heer Ollie in de gaten kregen. Deze was zich in zijn tuin aan het vertreden onder het genot van een pijp tabak en hij was daar zó in verdiept, dat hij geen gevaar merkte. „Een mooie gedachte", hoorde men hem mompelen, „een heer die de waarheid van alle dingen kent. Ach, als mijn goede vader dit eens had kunnen meemaken!" Op dat moment ritselde het in het gebladerte en een rauwe stem riep: „Halt, bolle! Geef hier die pijp! En gauw een beetje!"

TOM POES EN DE WAARZEGGER

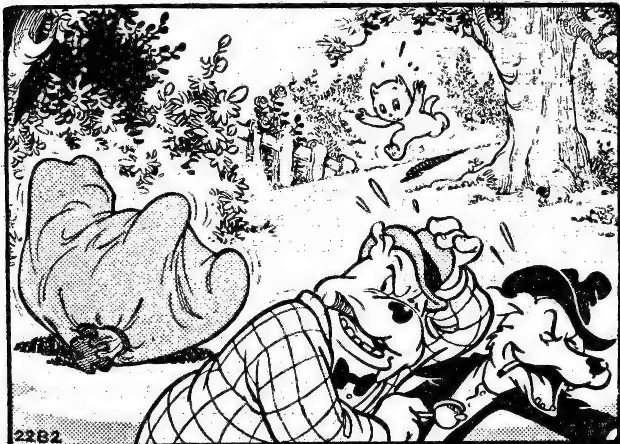

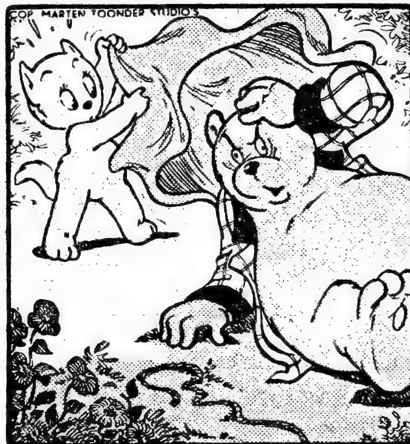

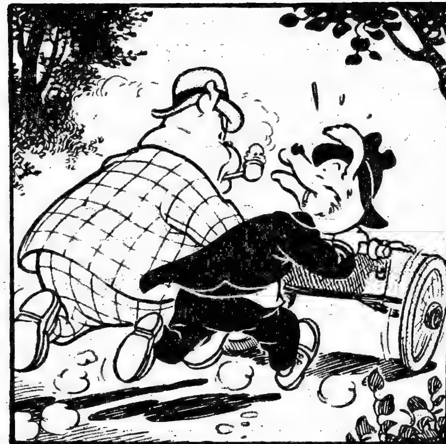

2281. Heer Bommel herstelde zich snel van zijn schrik en ontstak in woede. „Wat doe jij in mijn tuin?", riep hij krachtig tot Super. „Ik ben niet gesteld op lieden van jouw soort. Verdwijn voor ik boos word. Want dan zal ik je de waarheid eens zeggen en daar zul je vreemd van staan te kijken! Ga weg!" „Eerst je pijp, bolle!", riep Super sarrend. „Ik kom hier niet voor jouw praatjes. Ik heb genoeg aan je pijp. Geef op dat ding!" Al dat gepraat van de deugniet diende alleen maar om Hieper de kans te geven een omtrekkende beweging te maken met zijn voddenzak. Hij had zich snel achter de struiken getrokken en benaderde heer Ollie nu in de rugzijde. En voordat er een weerwoord kon vallen, stulpte hij hem met grote vaardigheid de morsige zak over het hoofd. Hier had heer Bommel in het geheel niet op gerekend. Met een schrille kreet verloor hij zijn rookgerei en zijn evenwicht en nu hadden de beide schurken vrij spel. Intussen bevond Tom Poe zich in een ander gedeelte van de uitgestrekte tuin. Hij was eigenlijk op weg naar huis en liep in een zorgelijke stemming naar het hek. Maar juist toen hij daar aankwam werd hij getroffen door een gesmoord geroep, dat gepaard ging aan rauw gelach. „Heer Bommel is in moeilijkheden!", dacht hij.

TOM POES EN DE WAARZEGGER

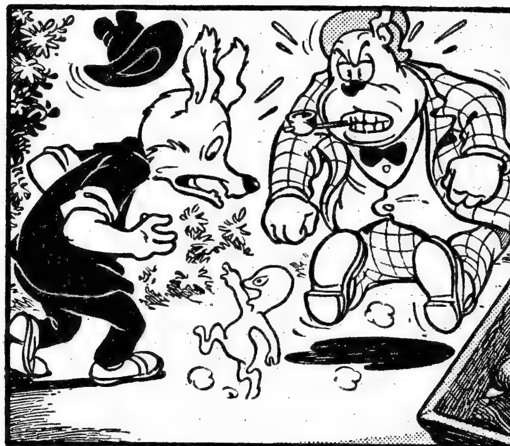

2282. In zeer korte tijd hadden de beide booswichten heer Ollie stevig in de kwalijk riekende zak gebonden en zonder verder woorden te verspillen snelden ze heen met de nasmeulende pijp, heer Bommel in zijn ellende alleen latend. Maar gelukkig naderde er hulp. Tom Poes kwam op de gesmoorde kreten toegesneld en vond zijn vriend al gauw in een onwaardige houding tussen de struiken liggen. Het kostte hem weinig moeite om het touw te verwijderen. Met enige moeite hielp hij heer Ollie uit zijn vies omhulsel en klopte hem een beetje af. „Wat is er gebeurd?", vroeg hij. „Ach", steunde heer Bommel. „Het is vreselijk! Die twee schurken hebben mij de waarheid ontstolen! Ze sprongen onverwacht op mij af en toen ik mij als een leeuw verzette aarzelden zij niet mij in deze lorren te verpakken. Er hebben vast uien in gezeten, jonge vriend! En nu zijn ze weg. Met de waarheid!" Nu, dat was waar. Super en Hieper snelden voort over de landweg achter de voddenkar. Super rookte vol welgevallen heer Ollie's pijp en lachte binnensmonds. „Niet gek, Hiepie", riep hij uit, „hier lopen we nu nog als arme slokkers maar over een poosje breekt er een gouden tijd aan, jochie! Dit kan een mooi zaakje worden. En denk er aan, we doen half om half!" Op dit moment ontdekte hij een wit bolletje boven de tabak uit. Het was de waarzegger, die bezig was naar boven te komen.

TOM POES EN DE WAARZEGGER

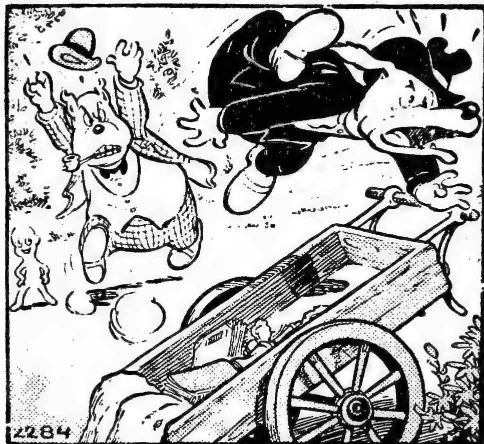

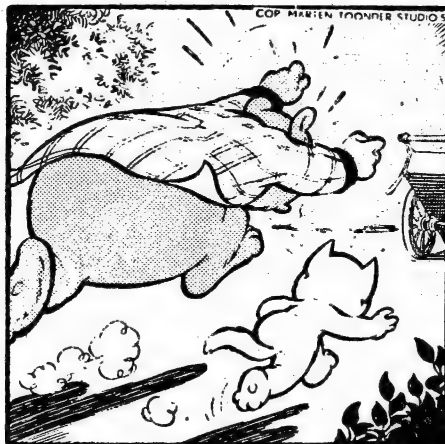

2283. Het waarzeggertje kwam moeizaam uit de tabak omhoog. Eigenlijk was de temperatuur nog niet warm genoeg voor hem, maar hij kon dit niet laten passeren. „Wat is dat voor een ding?", vroeg Super. Hij liet de wagen schieten en keek scheel naar het witte figuurtje. „Dat is het ventje, dat altijd de waarheid zegt", legde Hieper uit. „Ha, mooi!", riep Super uit. „Aangenaam, oude jongen. Ik zei net tegen mijn vriend Hieper hier, dat we mooie zaken met jou gaan doen. Het zal de lui van de belastingen wat waard zijn om de waarheid te kennen en aan de andere kant zullen er genoeg lieden zijn die er wat voor over hebben wanneer de waarheid niet aan het licht komt!" „Ja, ja!", zei de waarzegger. „Maar jullie zijn beroeps-holklappers. Wat zei je over de verdeling van al dat geld?" „Wel, ik zei, dat we half om half gaan doen", zei Super een beetje onzeker. „Daar heb je het!", riep het kereltje uit. „Voos geklap. Je wilt de winst alleen hebben. Je bent aan het verzinnen hoe je je maat kunt kwijtraken!" Hieper fronste de wenkbrauwen en begon de mouwen op te rollen. „Is dat zo, Suup?", vroeg hij dreigend. „Lelijke verrader! Mij kwijtraken, hè? En dat, terwijl ik alles verzonnen heb. Maar dat zal je niet glad zitten!" „Hoor hem!", riep het waarzeggertje uit. Hij begon door de toenemende warmte al aardig te groeien. „Jij bent net zo voos! Want jij bent van plan om deze pijp vannacht te stelen en er stiekem vandoor te gaan!" „Is dat zo?", riep Super uit. Hij drukte zich de hoed in de ogen en rolde eveneens de mouwen op.

TOM POES EN DE WAARZEGGER

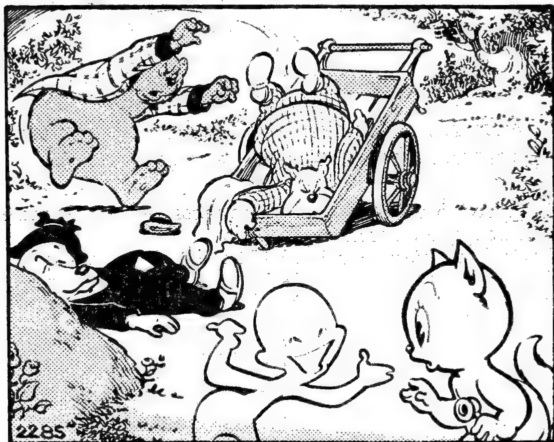

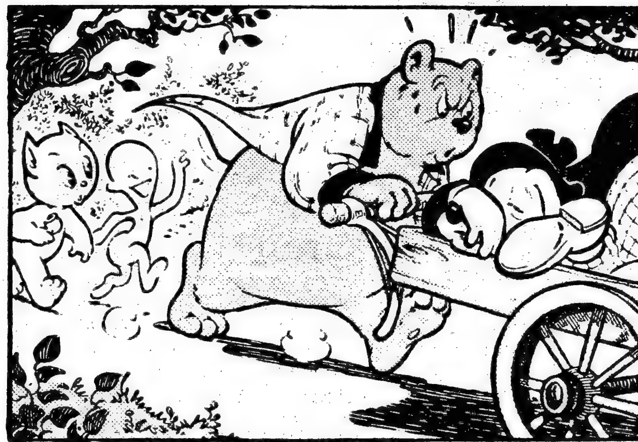

2284. Nu bleek al gauw, dat het niet ieders werk is om de waarheid in zijn bezit te hebben. En twee schurken, die samen met de waarheid zaken willen doen, komen niet ver. Dat bleek ook nu. Super en Hieper staarden elkander hatend aan terwijl ze in hun handen spuwden. Toen hief de eerste de armen op en naderde dreigend. „Miezerig misbaksel!", riep hij. „Ik ga mosterd van je maken!" „Je deugt zèlf niet!", riep Hieper jammerend. Hij was de kleinste en daarom wachtte hij zijn collega niet af. „Durf je wel?", piepte hij, over de voddenkar springend. „Tegen mij, je beste vriend? Je bent een doorgeblazen reklaars!" Super galoppeerde loeiend om de wagen heen en nu raakten de booswichten slaags. Het geweld van hun strijd was wijd in de omtrek hoorbaar en Tom Poes en heer Bommel, die op weg waren om de dieven van de pijp te zoeken, hadden dan ook geen moeite om ze te vinden. „Daar gebeurt iets", hijgde heer Bommel, zich voortreppend, „het lijkt wel alsof ze vechten! Om mijn pijp zeker." „Hm", zei Tom Poes, „ik denk eerder dat ze om de waarheid uit uw pijp vechten. En dat is niet hetzelfde, al lijkt het zo. Maar het is al afgelopen, heer Ollie." Nu, dat was waar. Toen ze de voddenkar genaderd waren lagen de beide schelmen uitgeput ter aarde en het waarzeggertje stond er tevreden naast. „Wat een warmte", riep het blij, „dàt is pas goed voor mijn soort!"

TOM POES EN DE WAARZEGGER

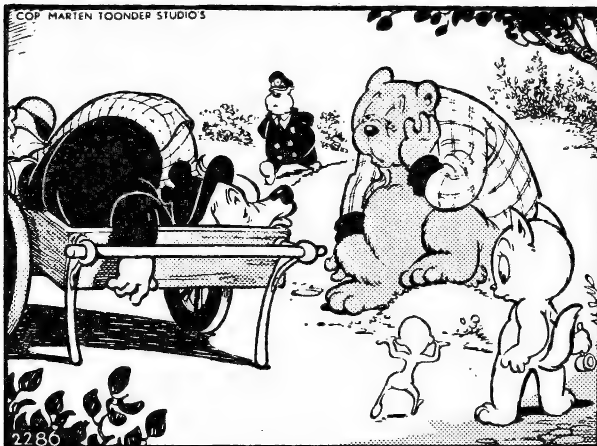

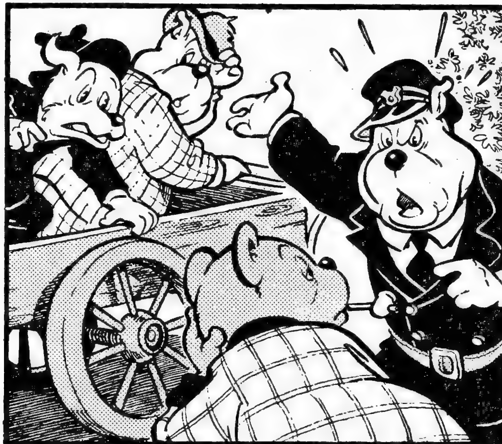

2285. Tom Poes keek verbaasd naar het waarzeggertje. „Wat ben jij groot geworden", zei hij, „en waarom ben je niet in de pijp?" „Ach, die pijp", zei het ventje laatdunkend. „Dat ding is goed om warm te worden als het niet anders kan. Maar mijn soort voelt zich pas prettig als iemand ècht boos wordt. Als de gal overloopt, vat je? Daar groeien we van." „Hm", zei Tom Poes, „ik wou dat je weer in dat loden kistje zat. Je bent een plaaggeest en die deugen niet." „Hoe zou de waarheid nu niet kunnen deugen?", riep het geestje verbaasd. „De waarheid is toch altijd goed?" Tom Poes dacht diep na om daar een goed antwoord op te vinden, maar heer Bommel had geen tijd om zich met zo'n vraagstuk bezig te houden. „Hier moet gerechtigheid geschieden", riep hij, terwijl hij Super in de voddenkar wierp. „Deze spitsboeven zullen zien dat men een heer niet ongestraft in een uienzak kan pakken en er vandoor kan gaan met de waarheid." Zo prevelende stapelde hij ook Hiep op de wagen en begon verhit te duwen. „Naar de vuilnisbelt met hen!", sprak hij driftig. „Daar horen ze thuis!" „Zie je wat ik bedoel?", vroeg het waarzeggertje, dat naast Tom Poes achter het voertuig voorthuppelde. „De ene waarheid lokt de andere uit en daardoor wordt het steeds warmer. Ach, wat een prachtige galhitte ontwikkelt uw vriend "

TOM POES EN DE WAARZEGGER

2286. Toen heer Bommel een kwartiertje had lopen duwen bekoelde zijn woede aanmerkelijk. Want het voortbewegen van een voddenkar met schurken is vermoeiend – en vermoeidheid is slecht voor boosheid. Uitgeput ging hij tenslotte aan de kant van de weg zitten. „Onzin!", sprak hij mat. „Als heer moet men niet met lorren en benen lopen, als je begrijpt wat ik bedoel. Dat moet men aan de politie overlaten." „Het wordt koud", klaagde het waarzeggertje, dat al weer aardig begon te krimpen. „Steek toch een pijp op, dat zal kracht geven!" „Ik zou het niet doen", zei Tom Poes, „u kunt beter niet meer roken, dat is slecht voor de gal." Maar heer Bommel luisterde niet. Hij stopte lusteloos zijn pijp en stak hem aan. Op dat moment naderde de gedaante van commissaris Bulle Bas. De hooggeplaatste politiebeambte hield de pas in en keek bevreemd naar de kar waarop de beide schurken bezig waren tot zichzelf te komen. „Wat betekent dat?", vroeg hij streng. „Dag commissaris", zei Super klagend. „U komt juist op tijd! Die bruut daar, die Bommel, heeft ons bewusteloos geslagen en nu ontvoert hij ons!" „En we hebben niets gedaan!", riep Hieper huilerig. „We zijn eerlijke voddenlui! Heus, commissarisje!" „Zeg dan wat!", siste het waarzeggertje. Het was vlug in de pijp gekropen omdat het koud begon te worden. „Zeg de waarheid! Of trek eens wat harder aan de pijp, dan kan ik het doen!" Maar heer Ollie was te moe om weer boos te worden.

TOM POES EN DE WAARZEGGER

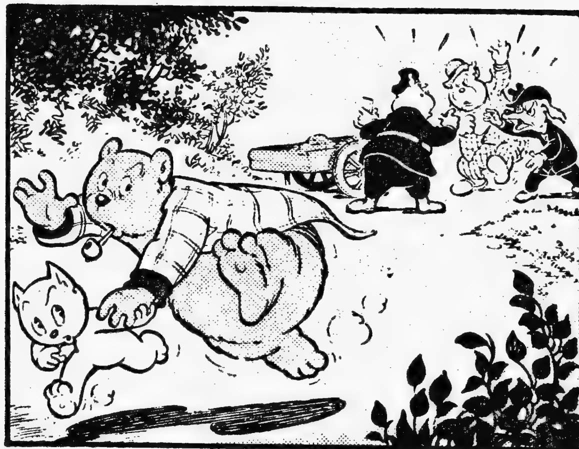

2287. „Komaan", zei commissaris Bulle Bas, „dat wordt een mooi verbaaltje, Bommel. Geweldpleging en ontvoering, dat is niet mis. Hoe is je naam?" „Ja, wat is je naam, Bommel?", riepen Super en Hieper treiterig. „Dat wordt een mooi verbaaltje. Dat komt er van als je arme voddenlui mishandelt. De wet is er ook voor ons, hè, commissaris?" „Warempel wel!" zei Bulle Bas. „En dat zal hij merken ook, Vooruit Bommel! Wat zijn je adres en je woonplaats? Vlug een beetje." Heer Bommel's gal begon over te lopen. De moeheid trok weg uit zijn vaal gelaat en hevig aan zijn pijp trekkend maakte hij zich gereed om de waarheid eens te zeggen. Maar dat was al niet meer nodig. Het waarzeggertje had door een en ander de juiste temperatuur gekregen en sprong nu snel omhoog. „Holklappers!", riep het schel. „Super en Hieper zijn de schuldigen, commissaris! Ze hebben elkaar bewusteloos geslagen, omdat ze ruzie kregen over de buit die ze van heer Bommel gestolen hadden!" „Wat is dat?", vroeg de politiechef verbluft. „Dat ben ik, de waarheid!", piepte het geestje. „Jij hebt liever een proces-verbaal dan een schuldige. En daar maken die lorrenbazen gebruik van. Zo'n domme diender kunnen ze wel in de holklap nemen, denken ze. Als die zijn hersens moet gebruiken is hij waardeloos. Dat denken ze!"

TOM POES EN DE WAARZEGGER

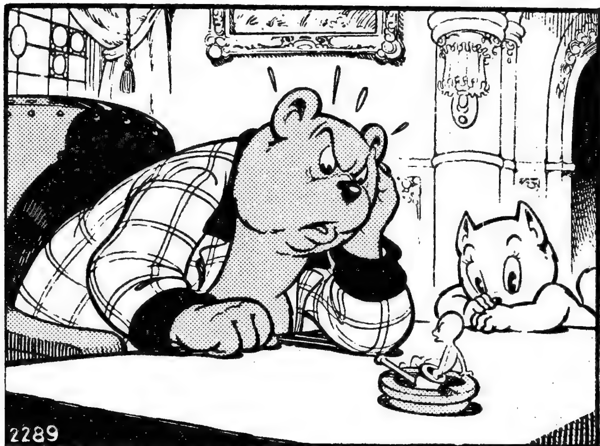

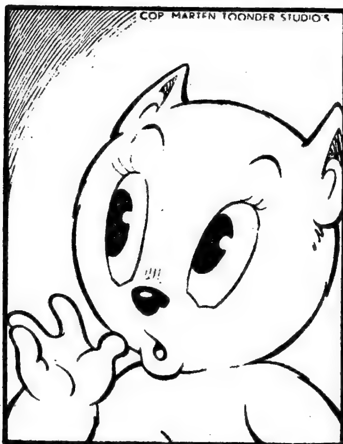

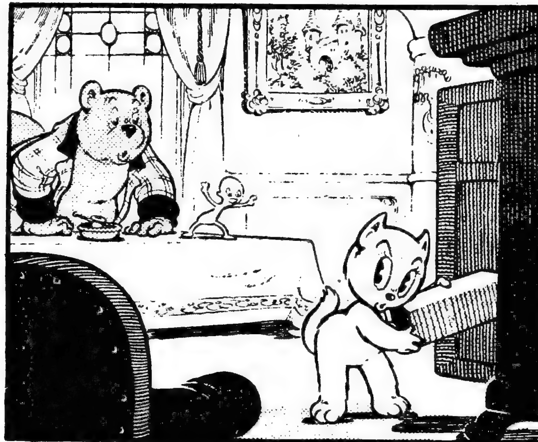
2288. Commissaris Bas betrok en naderde de beide voddenlieden. „Denken jullie mij in de maling te kunnen nemen?", gromde hij. „Is het waar wat dat witte ventje zegt? Huh?" „Nee, heus niet!", schreeuwde Super, terugdeinzend. „Het is allemaal de schuld van die Bolle." „Het is allemaal de schuld van Suup, meneer de hoofdagent!", piepte Hieper. „Hij heeft mij opgestookt. Hij zei tegen mij: 'Die Bas is maar een domme diender, we kunnen hem van alles wijsmaken.' Dat zei hij!" Super stiet een woedend gegrom uit en maakte zich gereed om zich op zijn maat te werpen, terwijl de commissaris naar zijn wapen zocht. „Kom mee!", riep Tom Poes. „Ze vechten het nu samen wel uit!" En hij greep heer Ollie bij de jas en trok hem weg van het gevechtsterrein.

„Ach, ach, wat heerlijk warm was dat", zei het waarzeggertje tevreden. „Wat een galhitte hebben die drie holklappers! Jammer, dat we al weggaan." Commissaris Bulle Bas was intussen door een gedachte getroffen. „Wacht eens even", mompelde hij, „er is iets vreemds aan deze hele geschiedenis. Wie vertelde me daar nu daarnet nog maar de waarheid?" En terwijl Super en Hieper elkander nu in ernst begonnen af te tuigen, kwam er een ongelovige uitdrukking in zijn strenge blik. „Maar...", mompelde hij, „maar dat kàn niet! Als ik niet beter wist, zou ik zeggen, dat er een raar wit mannetje op Bommel's pijp zat!"

TOM POES EN DE WAARZEGGER

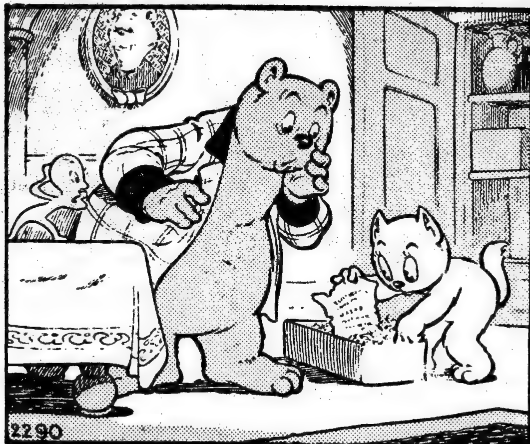

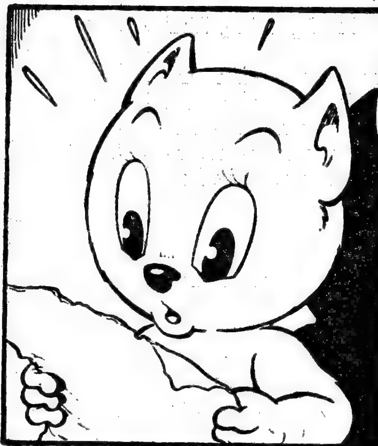
2289. Een uurtje later zat heer Bommel somber in zijn zitkamer en beklaagde zich bitter. „Bah, wat een snert-dag!", prevelde hij.

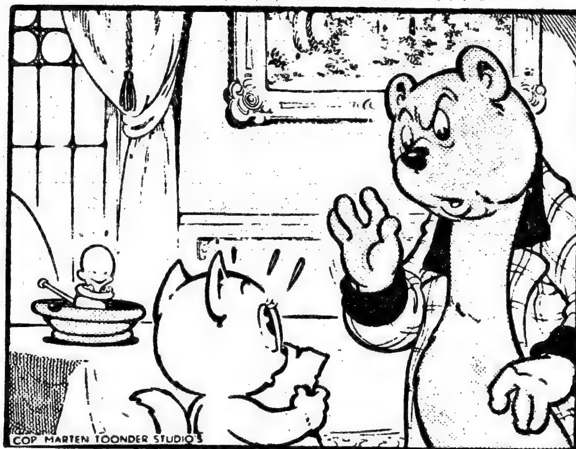
„Niets dan ruzie en vechtpartijen met laagstaande voddenbazen en onaangenaamheden met politieagenten. Iedereen is grof en daar kan een Bommel helemaal niet tegen door zijn fijne, vriendelijke aard. En hoe komt het, dat iedereen zo lomp en ruw is?" „Dat komt omdat niemand tegen de waarheid kan!", zei het waarzeggertje, dat plaats genomen had op de asbak. „Juist!", zei Tom Poes. „En daarom is al deze herrie jouw schuld. Je bent nu eenmaal een plaaggeest en het zou beter zijn als we je kwijt waren." „Onzin!", zei heer Bommel. „De waarheid moet gezegd kunnen worden."

„Hm", mompelde Tom Poes, „ik herinner me anders, dat u aardig boos werd toen die waarzegger die vreemde dingen over u zei." „Dat kwam, omdat het de waarheid niet was", riep heer Ollie opgewonden. Het geestje werd een beetje onrustig. Hij bewoog zich zenuwachtig heen en weer en scheen iets te willen zeggen, doch hij bedacht zich en zweeg. Intussen was Tom Poes peinzend naar de kast gegaan en haalde de vreemde tabakskist voor de dag. „Ik ga dit nog eens bekijken", zei hij, „misschien vind ik ergens nog een gebruiksaanwijzing hoe we geestjes van dat soort kwijt kunnen raken." Nu werd het witte ventje toch wel erg ongerust. Hij sprong naar de rand van de tafel en riep schel: „Schaam je! Jij kunt niet tegen de waarheid, dat is het! Jij bent liever een holklapper!" Maar als het nu dacht, dat Tom Poes boos zou worden, vergiste het zich toch. „Je hebt gelijk", zei Tom Poes en hij opende het kistje.

TOM POES EN DE WAARZEGGER

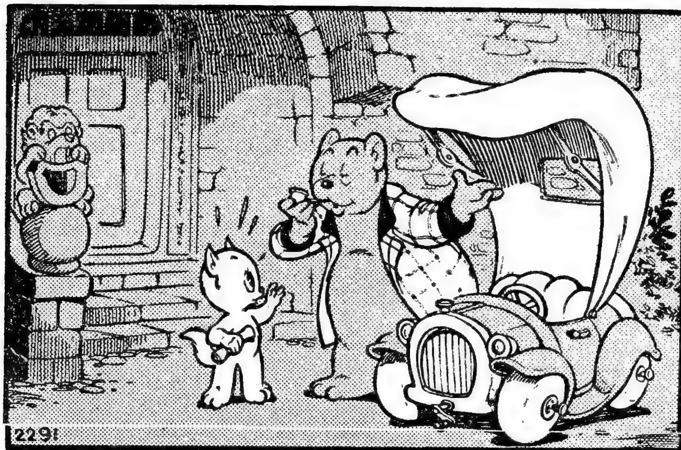

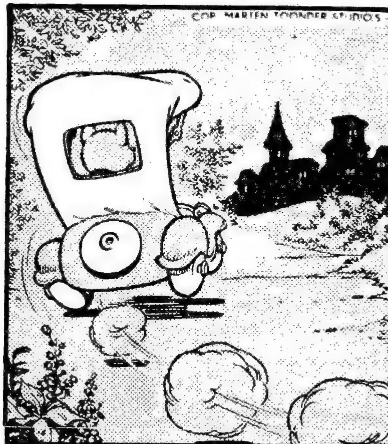

2290. Het waarzeggertje zag dat Tom Poes aandachtig het kistje begon te onderzoeken en werd erg onrustig. „Jij houdt zeker meer van holklapperij!", riep hij uit. „Je bent een vozerik, net als al die anderen." Maar Tom Poes liet zich niet afleiden. Hij groef in het kruid rond en zodoende kreeg hij plotseling een oud, krakend papier in de handen. Het was frommelig en geel van de tabakssappen maar wat er op stond geschreven was nog duidelijk te lezen. „Waarschuwing!", stond er. „Dit is opreghte, oude toeback. Rook dezelve niet, als ge de waareid niet kunt verdraghen. Want al wie deze toeback aansteekt zal ene waarheidzegger tot leven wecken dewelke men slechts kwijt kan raken wanneer men drie waarheden aan kan horen zonder zich de gal te laten verhitten!" Tom Poes had deze tekst hardop voorgelezen, maar veel succes had hij daar niet mee. Het waarzeggertje zat gemelijk op de tafel en heer Bommel trommelde verveeld met de vingers. „Onzin, jonge vriend!", sprak hij. „Een interessant document voor je verzameling, maar wat er op staat is zwak gepraat. De waarheid moet gezegd kunnen worden. Kijk naar mij, ik word toch ook niet boos door dit ventje?" „Dat komt, omdat hij u geen waarheden meer zegt na die eerste keer", zei Tom Poes. Maar het geestje overstemde zijn woorden met een luid gelach. Zijn ongerustheid was door heer Ollie's woorden totaal geweken en met een tevreden gelaat liet hij zich nu weer in de pijp zakken.

TOM POES EN DE WAARZEGGER

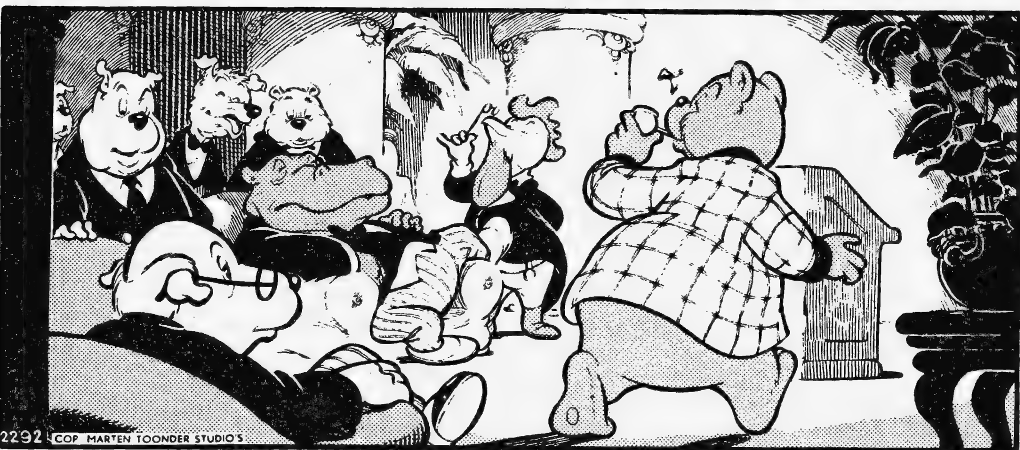

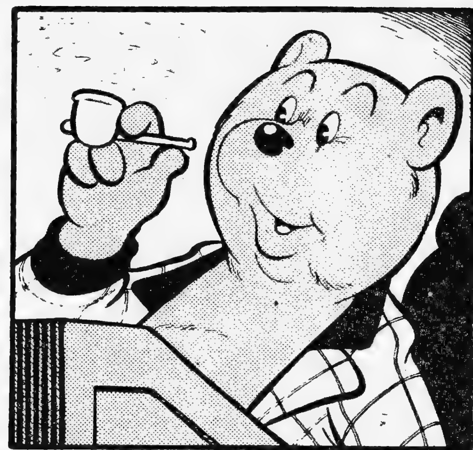

2291. Het was inmiddels avond geworden en heer Bommel maakte zich gereed om naar de stad te gaan. Hij had voor zichzelf en voor Tom Poes enige kliekjes opgewarmd, die tamelijk aangebrand uitvielen, maar dat was beter dan een leugenachtige bediende om zich heen, zoals hij zeide. „Ik moet naar een avondje van de herenclub", sprak hij. „Het is mijn beurt om daar een korte lezing te houden, dus ik kan niet wegblijven. Bewaar jij dit papier maar, jonge vriend, ik kan er niets mee doen en het is leuk voor je verzameling. Tot morgen, hoor!" Met deze woorden reed hij weg en begon na te denken over het onderwerp voor zijn lezing. Want door de beslommeringen van die dag had hij geen gelegenheid gehad om zich te prepareren. „Waarover kan ik het nu eens hebben?", vroeg hij zich af, „'Hoe mooi het is heer te zijn' heb ik al gehad en 'de genoegens van het kasteelbezit' heeft de markies de vorige keer behandeld. Ik moet iets helemaal nieuws verzinnen. Als ik . . . als ik nu eens een verhandeling over de waarheid hield? Dàt is een idee! Dat zullen de andere heren ook aardig vinden!" Deze inval maakte zijn aangebrand kliekje weer goed en monter gaf hij meer gas. Intussen was Tom Poes met het oude document op weg naar huis. „Ik hoop, dat heer Ollie geen moeilijkheden krijgt met z'n herenclubje", dacht hij. „Bulle Bas is ook lid en dat geval met Super en Hieper zal hem nog wel wat dwars zitten. En dan heeft heer Bommel z'n pijp met het waarzeggertje meegenomen. Het is te hopen, dat het goed afloopt, maar ik zie het wat donker in."

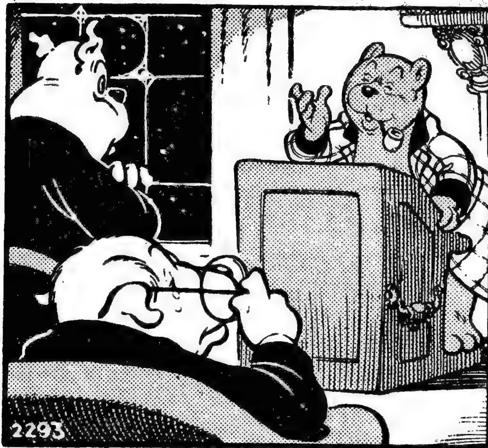
TOM POES EN DE WAARZEGGER

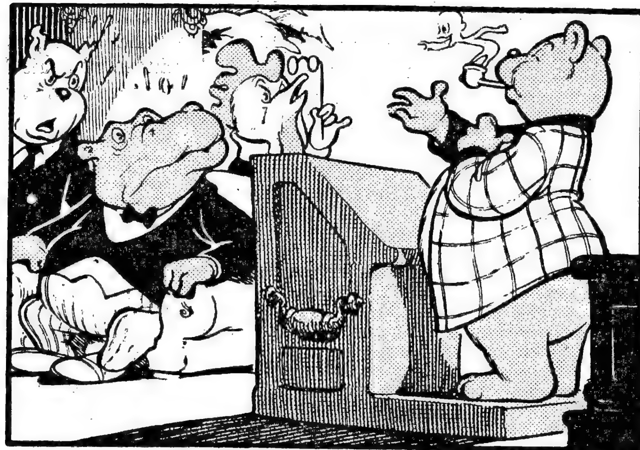

2292. Het herenclubje was juist voltallig toen heer Bommel binnenkwam en de stemming was vriendelijk. Zó vriendelijk, dat commissaris Bulle Bas niet eens erg boos was. „Je hebt me wat moois geleverd met die beide voddenlui vanmorgen!", sprak hij. „Ik zit met dat geval in, om je de waarheid te zeggen. Maar gelukkig kregen ze zo'n ruzie, dat ze elkaar buiten westen hebben geslagen. Toen was het eenvoudig, want daarna kon ik ze allebei arresteren wegens mishandeling. Alleen moet je me nu eens vertellen of er werkelijk een klein, wit ventje op je pijp stond?" „Een klein, wit ventje?", vroeg de burgemeester bevreemd. „Je voelt je toch wel goed, Bas?" „Het zal slapeloosheid zijn", meende de ambtenaar eerste klasse Dorknoper. „Daar heb ik ook dikwijls last van als de aanslagen voor de belastingen de deur uit gaan. Dan zie ik allemaal magere, witte ventjes. Overal. Het is heel storend." „In mijn geslacht treedt soms een witte gedaante op", sprak de markies. „Het is een jonkvrouw zonder hoofd, de geest der Canteclers geheten. Misschien heeft Bommel ook een familiespook gekocht. Haha." „Haha", zei heer Ollie, „nee, er bestaan geen spoken, hoor. Ik heb gewoon maar een geestje; een zogenaamd waarzeggertje." Zo sprekende nam hij plaats achter een lezenaar en stak een pijp op. „Neem me niet kwalijk, dat ik rook", vervolgde hij, „maar het hoort bij het onderwerp dat ik vanavond ga behandelen. Ik wil het over de waarheid hebben en daar hoort warmte bij, als u begrijpt wat ik bedoel!"

TOM POES EN DE WAARZEGGER

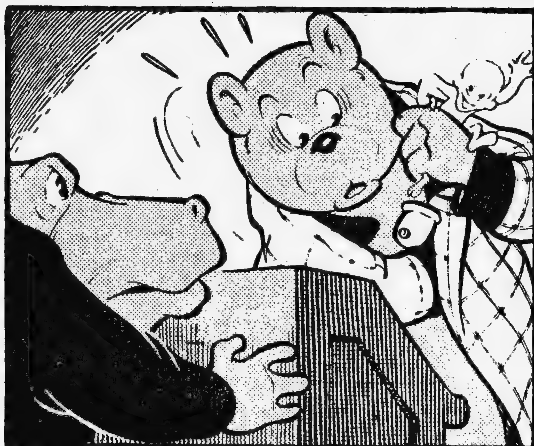

2293. Heer Bommel voelde zich zeker van zijn zaak. En terecht. Want een heer met een waarzeggertje in de pijp kan een lezing over de waarheid met vertrouwen tegemoet treden. „Het is met de meeste lieden een bedenkelijk geval", begon heer Ollie, „want haast iedereen is een holklapper, als u begrijpt wat ik bedoel." „Nee, dat begrijp ik niet", zei de burgemeester. „Wat is een holklapper?" „Wel, heel eenvoudig", verklaarde heer Bommel, „dat is iemand die maar wat zegt. Voos gepraat. Leugens. Draaierij. Haast niemand spreekt de waarheid. En als iemand toch de waarheid zegt, krijgt hij ruzie. Want men spreekt holklap, en men hoort graag holklap." „Dit is onzin", zei de ambtenaar Dorknoper. „Ik verlang de waarheid te horen. Ik hoor niet graag holklap, zoals de heer Bommel dat noemt. De waarheid en niets dan de waarheid, daar houd ik van." „Juist!", zei de burgemeester. „Ik zal de heer Bommel een vraag voorleggen, zodat hij een voorbeeld kan geven. Ik vraag u, geachte spreker, wat is de waarheid?" „Eh... hm", zei heer Ollie. „De waarheid? Dat is een moeilijke vraag. Wat voor waarheid? Wat bedoelt u? Ik bedoel eh..." Het was duidelijk, dat hij niet goed wist wat te zeggen. Doch nu kwam het waarzeggertje hem te hulp. Het ventje schoot uit de pijp omhoog en riep met een tevreden lachje: „Doe geen moeite, Bommel! Die burgemeester zal nooit weten wat de waarheid is. Je kunt het hem niet uitleggen, want hij is een beroepsholklapper!"

TOM POES EN DE WAARZEGGER

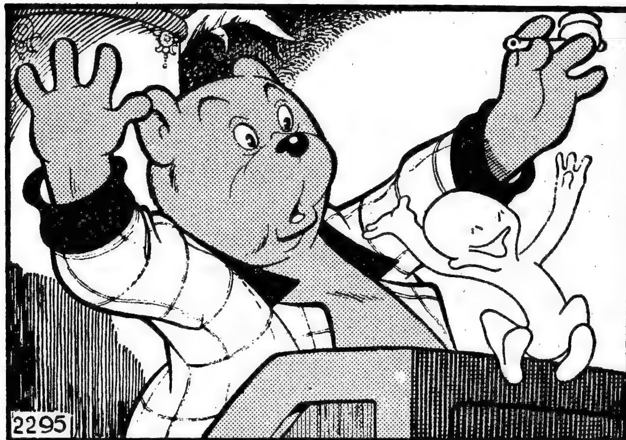

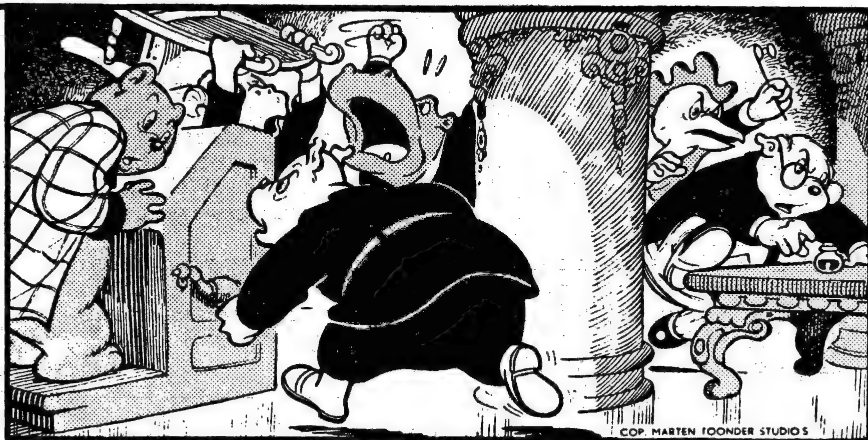

2294. De burgemeester schoot driftig overeind. „Wat betekent dat?", riep hij uit. „Hoe krijg je het in je hoofd hier iemand in je pijp naar binnen te smokkelen die beledigende opmerkingen maakt. Wat is dat voor een misselijk mannetje?" „Hij is niet eens uitgenodigd", zei de heer Grootgrut. „En hij is ook geen lid. Wat doet hij hier? Het is een schande!" „Het is hetzelfde rare rookmannetje, dat ik vanmorgen zag", zei de commissaris tevreden. „Het was dus geen verhoogde bloeddruk!" „Dit is een zogenaamd waarzeggertje", verklaarde heer Bommel trots. „Het is een soort geestje, dat altijd de waarheid zegt. Heel handig en nuttig. Het woont in mijn pijp en houdt van warmte." „Zo is het", riep het ventje, „en het is hier heerlijk warm. Allemaal holklappers met galhitte. Dat hoort bij een herenclubje en daarom voel ik me hier best lekker, uitgenodigd of niet." Heer Bommel voelde de stemming slechter worden. Hij probeerde snel zijn pijp weg te moffelen om de waarzegger het zwijgen op te leggen, maar het was al te laat.

„Gooi die pijp de deur uit!", riep de burgemeester. „Fi donc!", vulde de markies aan. „Dit is stuitend!" „Ik weet het nog niet", zei de ambtenaar Dorknoper, „ik zou wel eens enkele waarheden over de aanwezigen willen horen!" Doch nu trokken de overige heren snel één lijn. „Er uit!", riepen ze. „Weg met dat pijpmannetje!" „Er uit met Bommel!", riep de kruidenier Grootgrut, die zich plotseling weer de beledigingen van die ochtend herinnerde en zichzelf vergat.

TOM POES EN DE WAARZEGGER

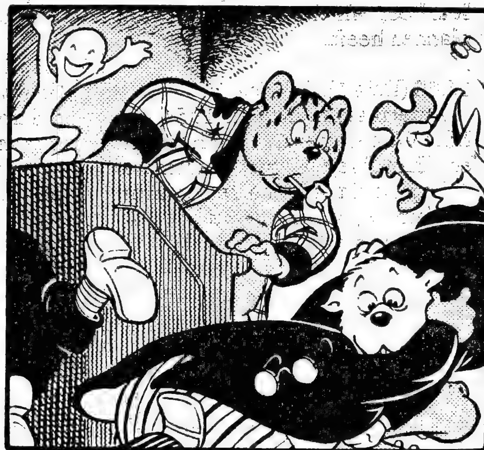

2295. „Een ogenblikje!", riep de heer Bommel, ten einde raad. „U moet niet direkt zo boos worden. Ik wilde alleen maar een lezing over de waarheid houden. Heel gewoon. Het is heus heel interessant." „Het is reuze interessant", zei de waarzegger, die snel groter werd door de toenemende warmte van het gesprek. „Ach, als Grootgrut eens wist, wat de burgemeester van hem denkt! En als de burgemeester eens wist, wat Grootgrut van hèm denkt. Wat een warmte zou dat geven!" „Zo", sprak de burgemeester gevaarlijk kalm. „En wat denk je dan wel van me, Grootgrut?" De brave kruidenier slikte moeilijk en daarom nam het waarzeggertje het van hem over. „Hij denkt, dat je dik doet van andermans centen!", riep het ventje. „Hij denkt, dat je je rekeningen eens moest betalen, in plaats van een bontjas voor je vrouw te kopen. Dat denkt hij!" „Is dat zo?", riep de heer Dickerdack uit. Hij stond op en keerde zich naar zijn clubgenoot. Deze wachtte echter zijn komst niet af doch greep een stoel om zijn leven te verdedigen. „Sla er op!", kreet het witte ventje verheugd. „Hij heeft toch al steeds geprobeerd om je uit de club te werken. Dat heeft de markies trouwens ook al geprobeerd met die ambtenaar eerste klasse daar. De markies is bang, dat die er achter zal komen, dat hij zwendelt met de belasting-aangifte!" Het tumult groeide nu snel aan, want terwijl het geestje doorging met het roepen van waarheden, drongen de clubleden op elkander in om de waarheid te gaan vertellen. „Ik ga je bekeuren, Bommel!", riep Bulle Bas. die zijn kalmte bewaarde omdat hij buiten schot gebleven was. „Ordeverstoring en huisvredebreuk!"

TOM POES EN DE WAARZEGGER

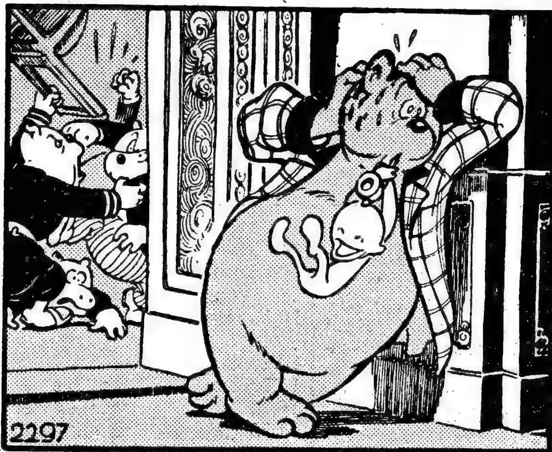

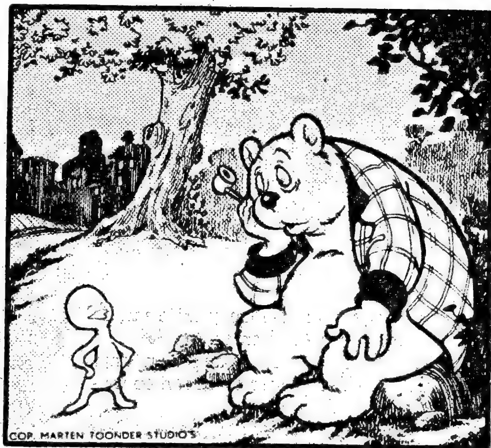

2296. Het is onbegrijpelijk hoe snel een herenclub in een ordeloze vechtpartij kan ontaarden wanneer er enige waarheden worden gezegd. Heer Bommel poogde vergeefs om zich verstaanbaar te maken. Maar het waarzeggertje had daar beter slag van. Het ventje groeide zienderogen en zijn schelle stemmetje was boven alles uit te horen. Zijn eerste werk was om commissaris Bulle Bas op het spoor van de markies te zetten. „Laat Bommel toch met rust", schreeuwde hij. „Het is De Cantecler die bezig is om ruzie te zoeken. Hij heeft een beetje Japans worstelen geleerd en hij denkt dat hij beter is dan anderen. Kijk dan!" De commissaris draaide zich om en de markies, die dat voor een aanval aanzag, paste onmiddellijk een heupworp toe. De ambtenaar Dorknoper kreeg daardoor zo'n last van zijn zenuwen, dat hij een inktpot nam en begon te gooien. Een ongepaste handelwijze, maar men moet bedenken, dat hij de enige was die de waarheid wilde horen. En daarin werd hij ernstig gehinderd door het rumoer. „Nu is het genoeg!", bulderde de burgemeester. „Inktpotten werpt men slechts in de raadszaal. Bovendien wil jij de waarheid alleen maar weten om ons het vel over de oren te halen!" Heer Ollie besloot verslagen om zich een uitweg te banen. Want het werd hem duidelijk dat zijn lezing over de waarheid mislukt was.

TOM POES EN DE WAARZEGGER

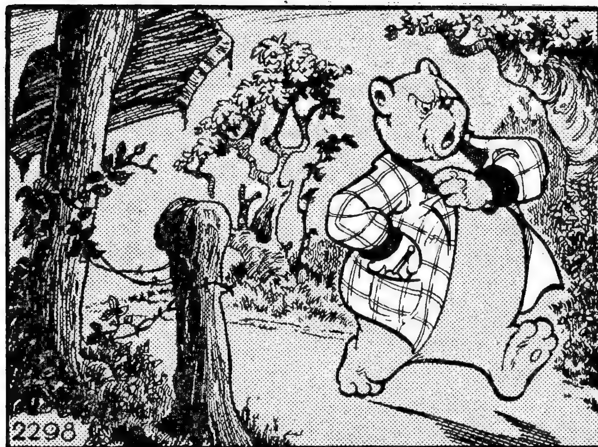

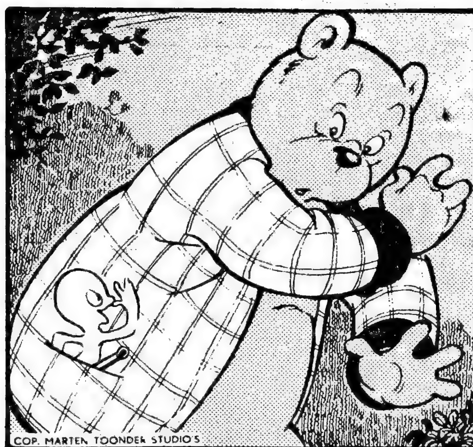

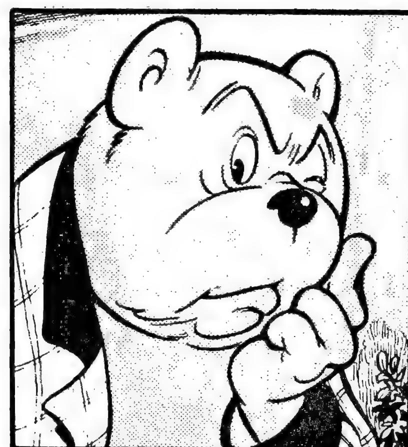
2297. Heer Bommel verliet diep teneergeslagen het toneel van zijn lezing terwijl achter hem geschreeuw en het gerinkel van glaswerk klonk. „Ach, hoe vreselijk!", steunde heer Ollie. „Het is maar goed dat mijn vader dit niet mee hoeft maken. „Ollie, jongen", zei hij altijd, „de waarheid gaat boven alles". Daar heb ik mij altijd aan gehouden. En nu dit. Hij had eens moeten weten hoe gevaarlijk de waarheid is!" „De waarheid is niet gevaarlijk!", zei het waarzeggertje terechtwijzend. „Holklap is gevaarlijk. Want geen enkele holklapper kan de waarheid horen zonder ruzie te maken." Heer Bommel veegde voorzichtig enige inktspatten van zijn wenkbrauwen en sukkelde voort in de richting van slot Bommelstein. „Geloof me", voer het witte ventje voort. „Je kunt het overal proberen. Je zult niets dan overlopende gal ontmoeten. Zo is het nu eenmaal!" „Het is heel droevig", zei heer Ollie. Hij zette zich mistroostig op een steen langs de weg en keek zijn waarzeggertje peinzend aan. „Als dan niemand behalve ikzelf de waarheid kan verdragen, dan blijkt daaruit, dat een heer toch wel een heel bijzonder iemand is", mompelde hij, „héél bijzonder, maar erg eenzaam, wat jij?" Het ventje opende de mond om iets te zeggen, maar het bedacht zich en zweeg. „Zeg eens iets!", zei heer Ollie plotseling geprikkeld.

„Waaarom zeg je nu niets?" „Och", prevelde het geestje, „ik heb nu eenmaal beloofd dat niet te doen."

TOM POES EN DE WAARZEGGER

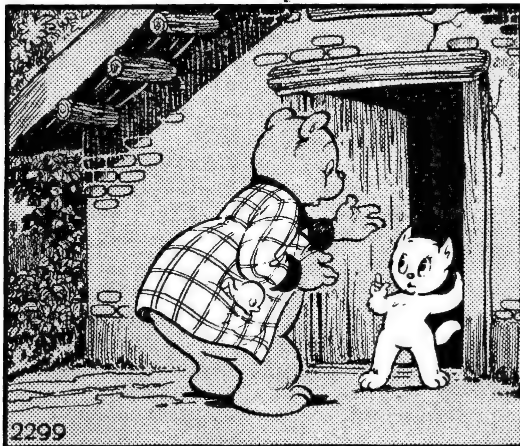

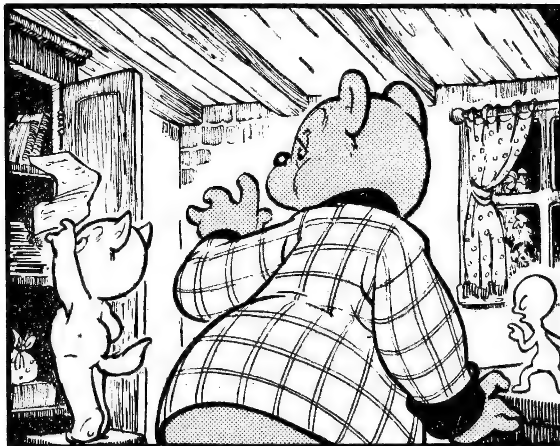

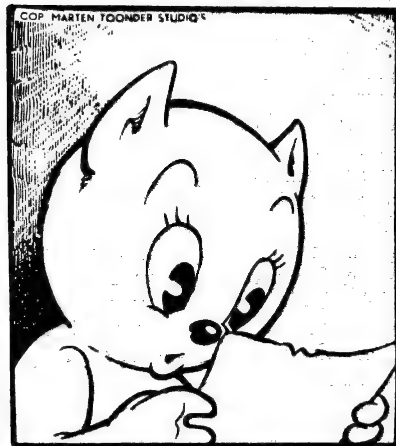

2298. Heer Bommel stond op en keek ontevreden naar de waarzegger. „Je hebt me niets dan ellende gebracht", zei hij. „Iedereen is boos op me en iedereen is boos op iedereen. Jij veroorzaakt niets dan ruzie en narigheid. Tom Poes had gelijk; het is niet goed dat jij een heer gebruikt om galhitte op te wekken. Ik heb er genoeg van!" Met deze woorden stak hij de pijp in zijn jaszak en begon weer te lopen. Maar het waarzeggertje liet het daar niet bij zitten. Door de warmte die hij bij het clubje had opgedaan was hij sterk en flink geworden en daarom kroop hij dan ook onmiddellijk weer uit de duistere ruimte en stak zijn vreemd gelaat uit de textiel omhoog. „Waarom doe je nu zo naar?", vroeg hij. „Ik ben altijd aardig tegen je." „Dat is niet waar!", zei heer Ollie uit de hoogte. „Ik weet nog heel goed wat je van mijn vader gezegd hebt, hoor! Je hebt beweerd dat ik geen heer van stand ben en zoiets vergeet een Bommel niet!" „Oho!", zei het ventje. „Dat was vóór die tijd, maar nu houd ik mij aan mijn belofte." Maar heer Bommel wist langzamerhand wat hij aan zijn tabaksgeest had en hij voelde zich boos worden. „De maat is vol!", sprak hij kort. „Ik ga jou weer in die doos tabak doen. Ik ga naar Tom Poes, die heeft dat document waarop staat hoe ik je kwijt moet raken." „Zo, je wilt me kwijt raken, hè?", riep het witte baasje treiterig. „Mooi, probeer het maar. Het zal je niét lukken!"

TOM POES EN DE WAARZEGGER

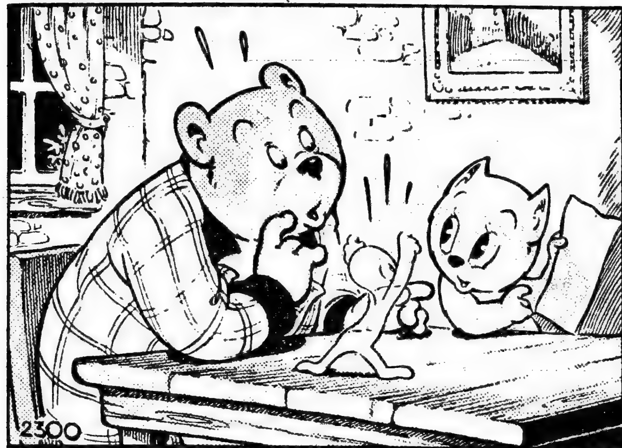

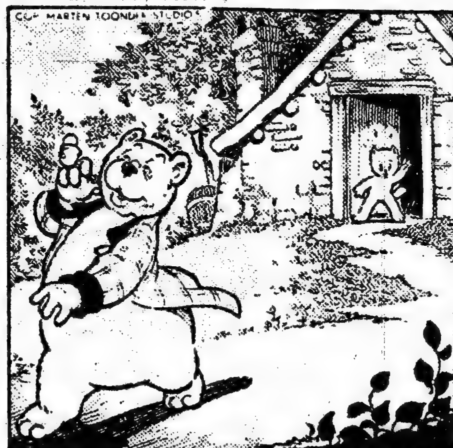
2299. Olivier B. Bommel was een vastbesloten heer toen hij aan de deur van Tom Poes' huisje klopte. „Goede avond, jonge vriend", sprak hij ernstig. „Het is afgelopen. Het is uit! Ik heb mijn mening gevormd." „Dat is mooi", zei Tom Poes bewonderend, „waarover, heer Ollie?" „Over de waarzegger", legde heer Bommel uit. „Ik weet nu dat al die zogenaamde waarheid alleen maar voze holklap is, als je begrijpt wat ik bedoel. Ongemanierde grofheid en gestook; dat is alles wat er van overblijft wanneer men er rustig over nadenkt. Ik heb vanavond veel meegemaakt, méér dan een heer kan verdragen. Het hele herenclubje is uit elkaar geslagen, Tom Poes. Het is heel droevig." „Tjonge", zei Tom Poes, „wat gaat u nu doen?" „Ik ga dat waarzeggertje opsluiten in de kist waar het thuis hoort", verklaarde heer Bommel. „Waar is dat document waarop staat hoe dat moet? Niet, dat ik het niet onthouden heb, maar voor alle zekerheid, zie je?" Tom Poes slaakte een zucht van verlichting. „Eindelijk", zei hij, „ik ben blij, dat u het inziet, heer Ollie. Alleen ben ik bang, dat het nog niet zo gemakkelijk zal zijn om hem kwijt te raken. Want op dit oude papier staat, dat hij pas onschadelijk is wanneer men drie waarheden achter elkaar heeft kunnen verdragen zonder zich de gal te laten verhitten. En dat zal niet meevallen." „Oho!", riep heer Ollie uit.

„Dat is een eenvoudige zaak voor een heer van mijn stand. Bedenk, dat ik gelouterd ben!"

TOM POES EN DE WAARZEGGER

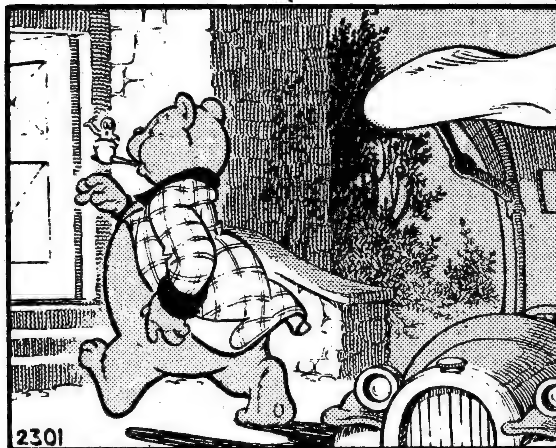

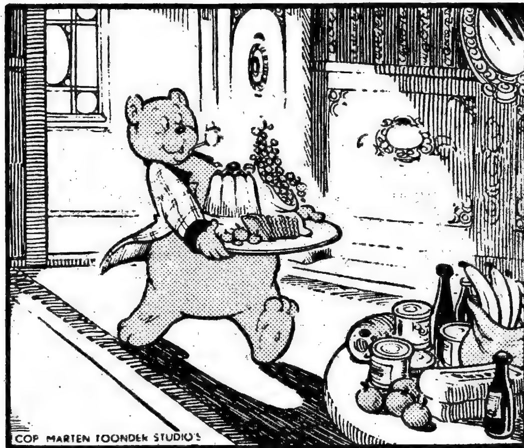

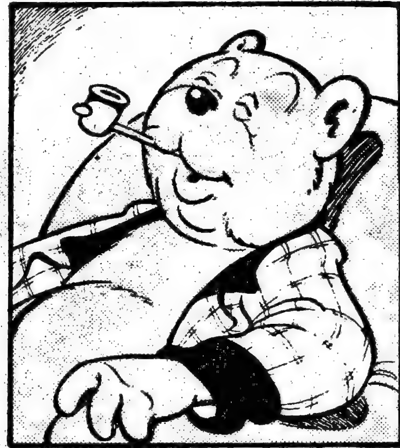

2300. „Het is erg!", riep het waarzeggertje boos. „Zo gaat het nu altijd. Vierhonderd jaren geleden heb ik precies hetzelfde meegemaakt. Toen wilde ook niemand de waarheid horen. En nu zijn we nog precies even ver. Ach ja, de wereld gaat niet erg vooruit." „Ik weet het niet", zei Tom Poes nadenkend. „De waarheid is alleen maar nuttig voor de wetenschap, de wereld doet het er altijd zonder." „En je ziet wat er van terecht komt", riep het witte ventje honend. „Nee, ik ken mijn plicht! Je raakt me niet meer kwijt. Probeer het maar!" „Juist!", zei heer Ollie. „Dat is wat ik ga doen!" „Ja, vooruit!", zei Tom Poes. „Begin maar. U moet drie waarheden verdragen zonder boos te worden. Toe, waarzegger, zeg maar eens iets." Het ventje keek enigszins loerend naar heer Bommel. „Tot nu toe heb ik je steeds gespaard", zei hij. „Het was voor ons allebei beter als we vriendjes bleven. Maar wat moet, dat moet. Ik zal beginnen met een lichte waarheid..." „Een ogenblikje", zei heer Ollie haastig. Hij stond op en liep naar de deur. „Niet om het een of ander", vervolgde hij, „maar het komt me gepaster voor wanneer ik me terugtrek in de eenzaamheid van slot Bommelstein. Want hoe licht zou zo'n ongemanierd kereltje niet iets zeggen dat niet voor jonge lieden geschikt is? Ik ga naar huis, jonge vriend. Ik zal deze opgave alleen tot een einde brengen. Tot morgen!" Tom Poes zuchtte. „Ik wens u het beste toe", zei hij, „maar ik heb er niet veel hoop op."

TOM POES EN DE WAARZEGGER

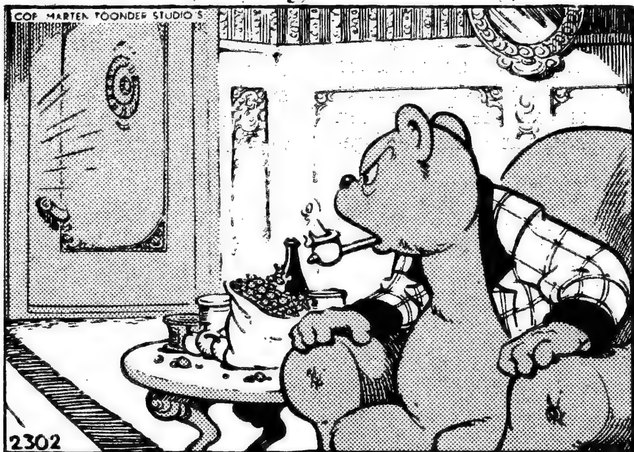

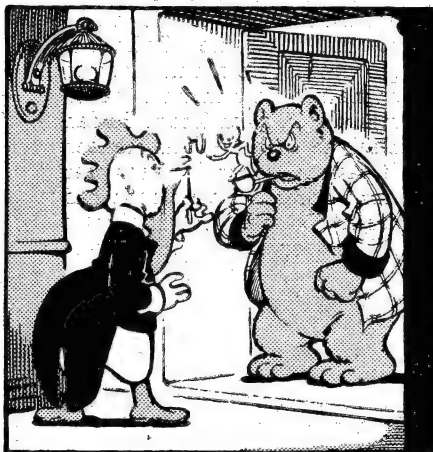

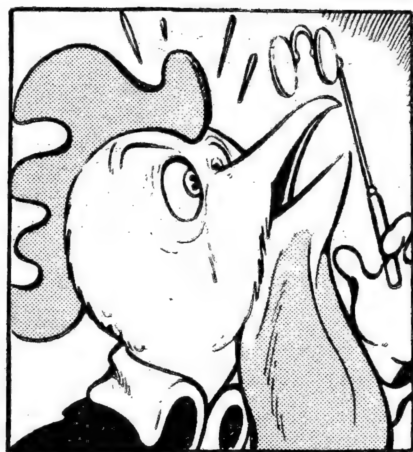

2301. Heer Bommel schreed door de stille natuur naar slot Bommelstein en bereidde zich voor op z'n taak. „Drie waarheden moet ik verdragen", prevelde hij. „Dat kan toch niet zo erg moeilijk zijn voor een heer zonder smet of blaam. De vorige keer probeerde dat minne geestje me boos te maken door mijn goede vader met modder te gooien. Ik ben blij, dat hij het niet meer hoefde mee te maken want ik weet zeker dat zijn gal zou zijn overgelopen. Maar ik ben nu voorbereid, ik zal me niet licht meer opwinden." Zo sprekende trad hij zijn kamer binnen en maakte alles in orde voor de kuur. Hij droeg enig proviand en enkele flessen aan, want hij hield er rekening mee, dat het langer zou kunnen duren dan men zo oppervlakkig zou kunnen denken. „Tenslotte zijn het drie waarheden achter elkaar", mompelde hij. „Wanneer ik mezelf dus één keer zou vergeten – en dat weet men nooit met de grofheden die dat ventje pleegt te zeggen – moet ik weer helemaal opnieuw beginnen. Maar ik ben een geduldig heer. Ik neem er de hele nacht voor." Het waarzeggertje had al die tijd gezwegen. Het zat wat gemelijk in heer Ollie's pijp te kijken, doch bij die laatste woorden giechelde het even. „Geloof je me soms niet?". voer heer Bommel uit. Doch hij beheerste zich onmiddellijk weer en trok zijn gelaat in een minzame plooi. „Geloof je me soms niet?". vroeg hij vriendelijk. „Welnu, je zult het zien, jonge vriend! Begin maar!" „Best!", zei het geestje. „Je zegt nu wel, dat je niet bang bent, maar je zit te trillen in je stoel. Je bent zo'n holklapper, dat je Tom Poes er niet eens bij wilde hebben. Ik heb je wel door, manneke!" Op dat moment werd er luid en dringend op de voordeur geklopt.

TOM POES EN DE WAARZEGGER

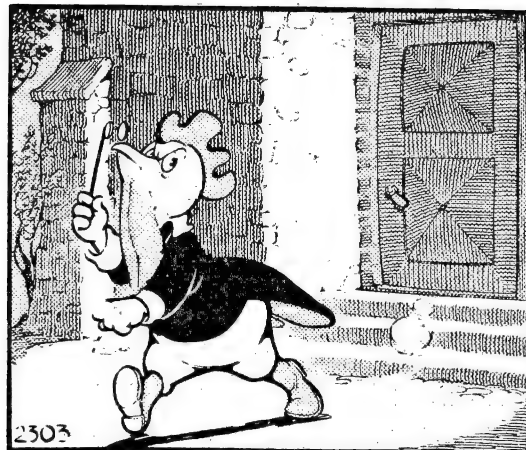

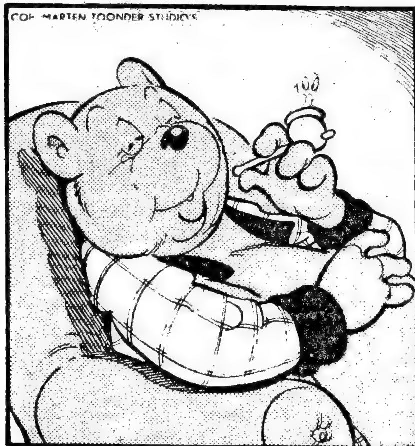
2302. Heer Bommel schrok op en keek verstoord naar de deur. Het kloppen herhaalde zich. „Dat is heel hinderlijk!", zei heer Ollie. „Kan men een heer dan nooit eens met zijn waarzegger alleen laten? Op die manier kan ik nooit met die drie waarheden klaar komen. De figuur die daar klopt zal ik eens de waarheid laten zeggen!" Zo sprekende liep hij naar de buitendeur en opende deze met een ruk, zodat de figuur van de markies De Cantecler plotseling zichtbaar werd. De edelman was een weinig nerveus. „Hallo, amice!", sprak hij. „Ik hoop, dat ik je op dit uur niet dérangeer. Maar het was daarnet op de club geen atmosfeer voor een vertrouwelijk gesprek." „Nee", zei heer Bommel ontwijkend. „Hm, ik ben druk bezig. Ik kan niet gestoord worden anders kom ik nooit klaar. Het spijt me." „De kwestie is", hernam de markies, „dat ik bezig ben met het uitzoeken van mijn stamboom. Ik heb reeds vijfduizend florijnen betaald, maar het resultaat bevredigt mij niet. En nu dacht ik zo, dat uw waarheidsmannetje..." „Zeg maar waarzegger!", riep het ventje uit de pijp. „En dat van die vijfduizend florijnen is holklap! Je hebt tweeduizend betaald voor het uitzoeken en drieduizend om het weer in de doofpot te krijgen!" „Parbleu!", riep de markies verblekend.

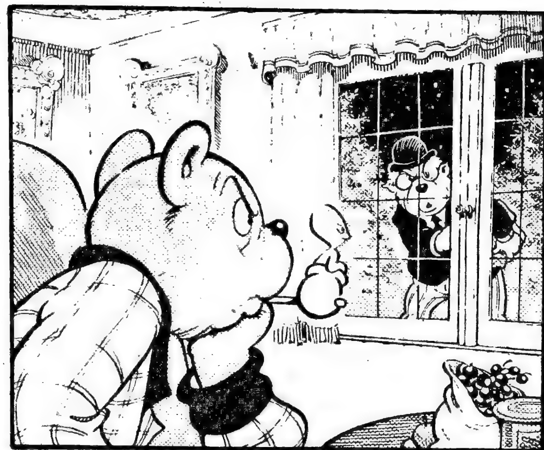
Doch hij herstelde zich snel. „Niemand kan tegenspreken dat het geslacht De Cantecler terugloopt tot in de middeleeuwen!" „Ja, ja!", riep het witte mannetje met schelle stem.

„Maar dat teruglopen is geen verdienste. Het gaat er om wat dat geslacht al teruglopend heeft uitgehaald. En dat zit je dwars!"

TOM POES EN DE WAARZEGGER

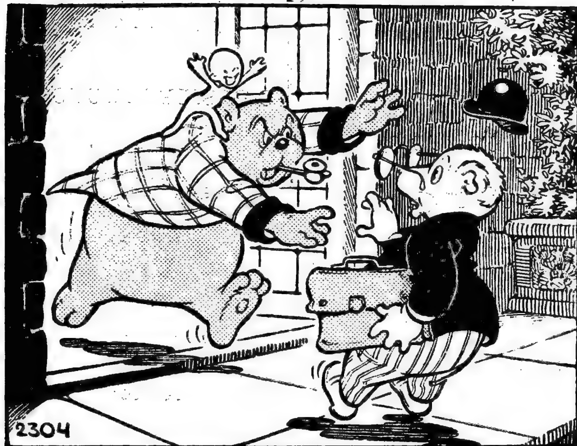

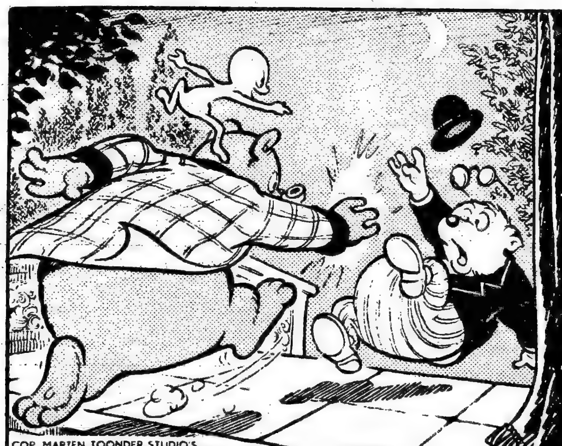

2303. De markies slikte moeilijk en maakte zich gereed om iets in het midden te brengen. Maar heer Bommel was hem voor. „Ik heb geen tijd meer", zei hij, „en het kan me niets schelen hoe die stamboom van u er uit ziet. Een heer heeft genoeg aan z'n eigen waarheden, als u begrijpt wat ik bedoel. Ik moet verder. Goede nacht, markies!" Met deze woorden wierp hij de deur voor de edelman in het slot. Heer Bommel was intussen teruggekeerd in zijn studeervertrek en zette zich opnieuw in een gemakkelijke houding. „Ziezo", sprak hij, „dat was dat. Het was heel aardig wat je tegen die markies zei. Maar ik begin je door te krijgen. Je praat geen leugens, dat niet, maar je hebt er een handje van om sommige dingen weg te laten – en als je dat doet is de waarheid de waarheid niet." „Hoor die Bommel eens!", riep het waarzeggertje schel. „Wat een wijsheid. Je denkt nu, dat je erg listig bent, hè?" Op dat moment werd er weer aan de buitendeur geklopt. „Bah!", riep heer Ollie. „Zeker weer zo iemand die vertrouwelijk de waarheid wil horen. Maar ik doe lekker niet open. Ik heb andere dingen aan mijn hoofd. Ik wil die drie waarheden over mezelf horen zonder boos te worden, zodat ik jou in die doos kan stoppen." „Oho!", riep het ventje. „Je bent veel te bang voor die drie waarheden. En je vindt het wàt leuk om iets over anderen te horen. Daar geniet je van, want dan vind je jezelf een hele piet." Heer Ollie wilde uitvallen, maar nu verscheen het gelaat van de ambtenaar Dorknoper voor de serredeuren.

TOM POES EN DE WAARZEGGER

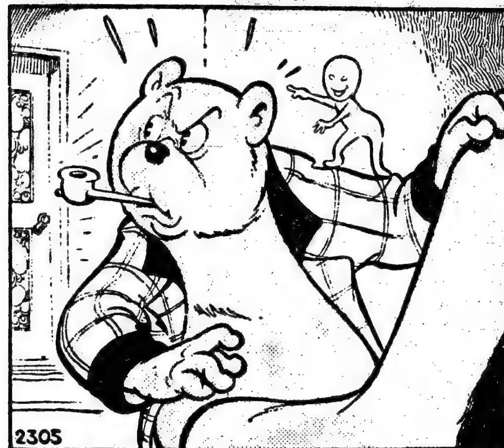

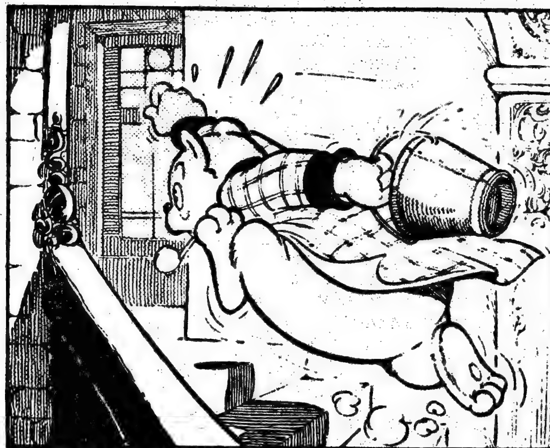

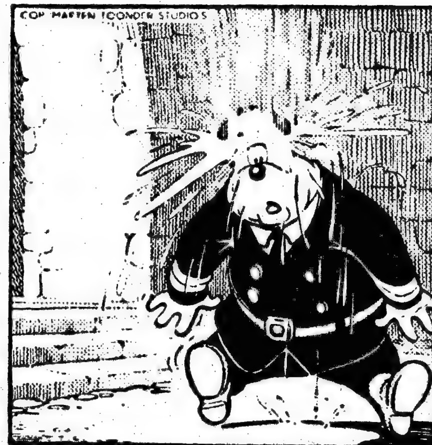
2304. Toen heer Bommel de ambtenaar Dorknoper voor het venster zag, sprong hij woedend op en snelde naar de serredeuren. Het waarzeggertje had hierdoor weer wat kracht opgedaan en zat tevreden op zijn schouder toen de glazen afsluiting geopend werd om doortocht te verlenen aan de bleke gedaante van de beambte. „Goedenavond, mijnheer Bommel", sprak deze, de hoed lichtend. „Ik heb met zeer veel interesse uw lezing over de waarheid gevolgd. Die was bijzonder belangwekkend." Heer Ollie voelde zijn woede zakken. „Ach, ik deed mijn best", zei hij bescheiden. „Laat je toch niets wijsmaken!", riep de waarzegger. „Deze Dorknoper klapt hol. Dat doet hij om de waarheid te horen. Die lezing van jou was waardeloos, Bommel, dat weet je best." „Kom, zo is het niet gemeend", sprak de ambtenaar haastig. „Maar de waarheid interesseert me werkelijk. En daarom..." „De waarheid over anderen!", riep het witte ventje honend. „De waarheid over het geld van anderen. Je denkt in centjes en je praat maar wat. Want je gevoel is al even voos als je gebabbel. En dat noem je je picht doen. Je praat over waarheid, maar je probeert alleen maar te weten te komen hoeveel geld Bommel heeft." „Kom, kom", zei de heer Dorknoper en hij forceerde zijn gelaat tot een dunne glimlach.

„We kunnen toch..." Doch heer Ollie verloor zijn geduld. De woorden van het waarzeggertje hadden hem te denken gegeven en dat denken verhitte zijn gal. Het spijt me dan ook te moeten zeggen dat hij de rechtschapen beambte op ruwe wijze buiten de deur zette.

TOM POES EN DE WAARZEGGER

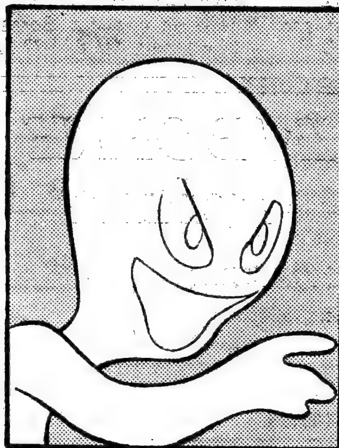

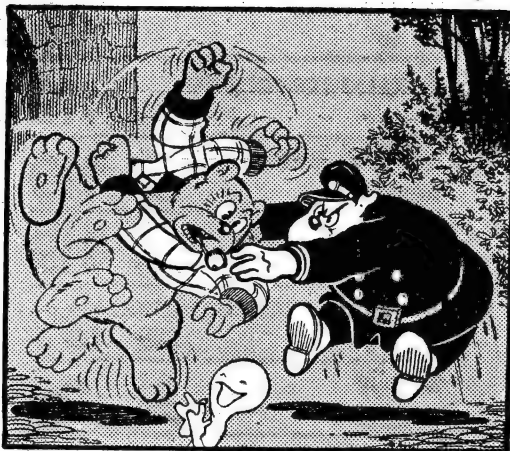

2305. „Ziezo!", sprak heer Ollie. „Ik heb afgerekend met de waarheidzoekers van het herenclubje. En nu ga ik afrekenen met die waarheden van jou. Kom maar op, jonge vriend! Een Bommel staat zijn mannetje. Ik zal je ontmaskeren, want ik begin je dóór te krijgen. Begin maar!" „Oho!", riep het waarzeggertje. „Je doet alsof je velangt die waarheden te horen, Bommel. Maar intussen ben je wàt blij, dat er steeds iets tussen komt. Je bent bàng, dat ben je." „Wanneer dit soms de eerste van de drie waarheden is, dan is het niet veel zaaks", zei heer Ollie koeltjes. „Ga maar verder!" De waarzegger opende reeds de mond doch op dat moment werd er voor de derde keer luid en dringend op de buitendeur geklopt. Heer Bommel sprong woedend de deur uit; in grote drift tapte hij een emmer water en beklom vervolgens op voortvarende wijze de trappen. Zodoende bereikte hij het boven de deur liggend vertrek, waarvan hij een venster openstiet. Zonder tijd te verspillen stak hij nu zijn vaatwerk naar buiten en ledigde de emmer met een krachtige zwaai. Het water kletste in een ferme straal omlaag en trof de late bezoeker daar beneden midden op de pet. Het was niemand minder dan commissaris Bulle Bas, die dit late uur had uitgezocht om een onderzoek in te stellen naar de gebeurtenissen in de herenclub.

TOM POES EN DE WAARZEGGER

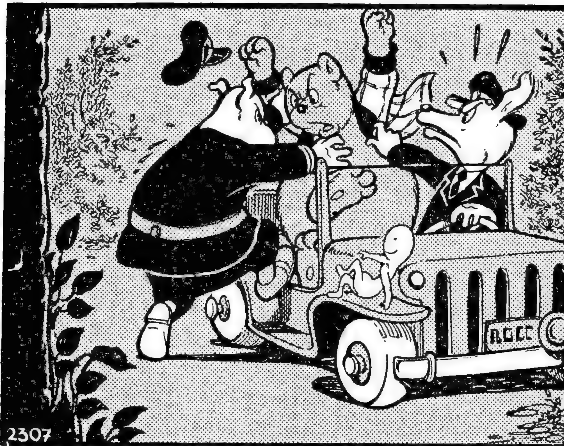

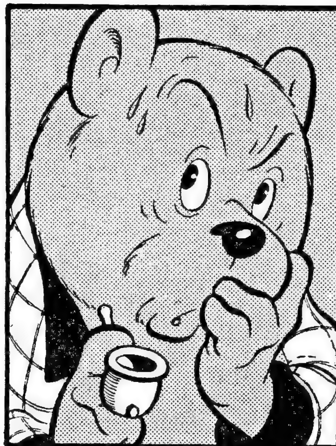

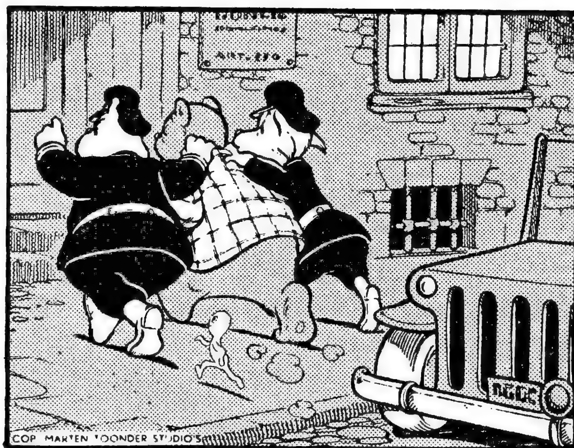

2306. Toen heer Bommel de buitendeur opende om te onderzoeken of het water doel getroffen had, zag hij de druipende gestalte van Bulle Bas en dat bekoelde zijn woede aanmerkelijk. „Het is ook altijd wat", mompelde hij. „Jij hebt altijd wat", verbeterde de waarzegger, die gemakkelijk op de pijprand leunde. „Geen zelfbeheersing, dat is het!" Heer Bommel luisterde echter niet naar hem, maar naar de doorweekte commissaris van politie. „Daar zul je voor boeten!", bulderde deze. „Als je denkt dat je ongestraft je badkuip op de wet kunt uitgieten, vergis je je vreselijk!" „Neem me niet kwalijk", zei heer Ollie terneergeslagen. „Ik dacht, dat u een van de heren was. Van de Club bedoel ik. Eh... ik bedoel, u bent natuurlijk wel lid, maar ik bedoel een heer, als u begrijpt wat ik bedoel." „Juist!", loeide de commissaris. „En dit is dus de manier waarop jij leden van de Kleine Club behandelt! Dat klopt mooi, want ik heb hier een aanklacht bij me wegens belediging van de leden van de sociëteit hier ter stede!" „Haha!", riep het waarzeggertje. „Neem hem mee naar het bureau. Sluit hem op. Daar is het je toch om begonnen? Al dat gepraat over aanklacht en belediging en bekeuring is maar holklap!" „Nog praatjes ook!", brieste de politiebeambte en hij stak de hand uit om heer Ollie in de kraag te grijpen. Dit vond het waarzeggertje erg prettig, want doordat beide heren nu last van galhitte kregen, groeide hij flink zodat hij uit de pijp op de grond kon springen.

TOM POES EN DE WAARZEGGER

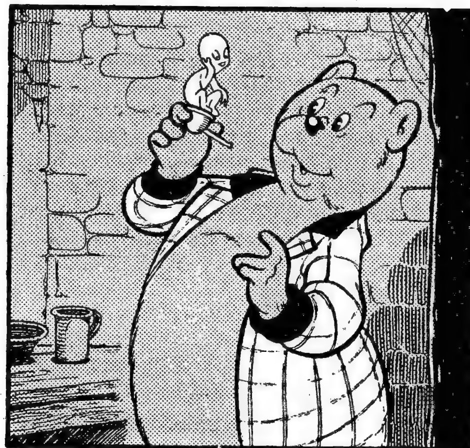

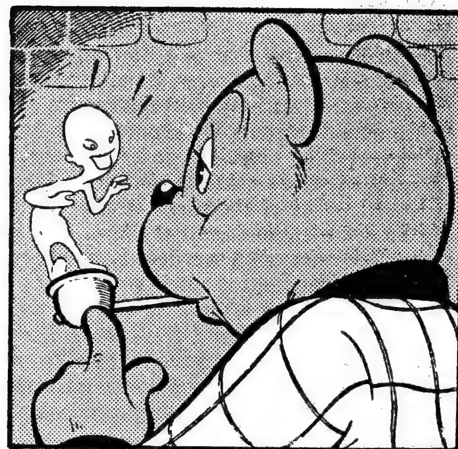

2307. „Dit neem ik niet!", riep heer Bommel. „Men kan een heer in het holst van de nacht niet ongestraft in de kraag grijpen! Daar zal ik werk van maken! Er is nog recht in dit land!" „Vergis je niet!", riep het waarzeggertje. „Recht niet, maar wet wel! En de politie is de wet. Nietwaar, commissaris?" „Schei uit met die praatjes!", gromde de politiechef terwijl hij heer Ollie in de richting van een gereedstaande politieauto duwde. „Snuf! Ik heb hier een weerspannige arrestant. Noteer dat, Snuf! Weerspannigheid tegen de politie. En zet er bij dat hij gedreigd heeft en ruwe taal uitslaat!" „Dat wordt een mooi verbaaltje, met alles wat we al van hem hebben, chef!", zei de brigadier tevreden. „Dat wordt het!", beaamde de commissaris voldaan. „En om te beginnen gaat hij nu meer naar het bureau om een beetje kalm te worden. In zo'n cel kan men echt helemaal tot rust komen!" „Ja, dat is waar", mompelde de waarzegger. Hij zei het een beetje bedrukt en daardoor kreeg heer Bommel plotseling een idee. Hij liet zijn tegenstand varen en schikte zich in de toestand. „Een cel! Dat is het!", sprak hij tevreden. „In zo'n klein vertrekje wordt een heer die de waarheid onschadelijk wil maken tenminste niet gestoord. Daar zal ik dan eindelijk de rust vinden om de drie waarheden aan te horen." Brigadier Snuf keek hem bevreemd aan, maar omdat heer Ollie plotseling zo'n prettige arrestant geworden was, reed hij zonder een opmerking te maken naar het politiebureau. Daar werd heer Bommel naar binnen gevoerd, terwijl het waarzeggertje er achteraan dribbelde. „Hij wil de waarheid onschadelijk maken", prevelde het ventje. „Nu, enfin, de waarheid zal hèm onschadelijk maken, dat staat wel vast."

TOM POES EN DE WAARZEGGER

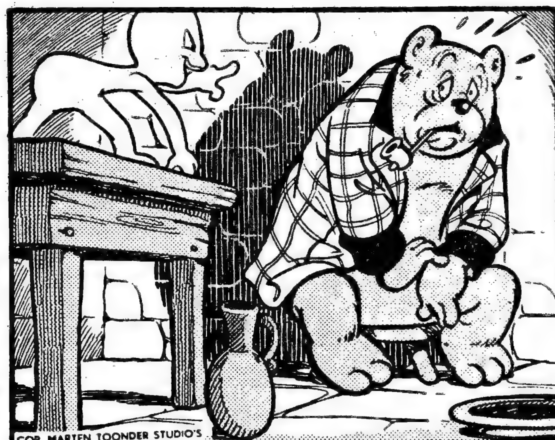

2308. Commissaris Bulle Bas duwde heer Ollie een vertrekje van geringe afmetingen binnen. „Een éénpersoons-cel", legde hij uit. „Hier kun je rustig tot jezelf komen, Bommel. Morgenochtend praten we dan nog wel eens. En ik raad je aan dan de waarheid te spreken." Heer Ollie knikte afwezig. „Goed, goed", mompelde hij. „Dit is werkelijk een aardig kamertje, heer Bas. Precies wat ik nodig heb. Want vannacht moet ik de waarheid onschadelijk maken door drie waarheden aan te horen zonder boos te worden. Dat is héél moeilijk. Ik weet dan ook niet of ik morgenochtend de waarheid kan spreken, als u begrijpt wat ik bedoel. Er kan van alles gebeuren." De politiebeambte wierp de deur achter zich dicht en schudde zorgelijk het hoofd. „Ik weet niet, wat er met die Bommel aan de hand is", mompelde hij. „Hij praat wartaal. Hij ziet de dingen niet zuiver meer. Het is zielig." Heer Bommel voelde zich intussen helemaal niet zielig. „Eindelijk rust!", sprak hij tevreden. „Mooier kan het niet. Het moet al gek lopen als ik hier niet slaag. Vooruit maar waarzegger, zeg eens wat!" „Hm", zei het ventje, „ik vraag me eigenlijk af waarom ik iets zou zeggen. Als ik mijn mond houd kan me immers niets gebeuren!" „Onzin!", zei heer Ollie. „Jij kunt je mond niet houden. Vooral niet, wanneer ik zou gaan jokken." „Oho", riep het kereltje schel, „je doet immers niet anders? Je hebt nog nooit de waarheid gezegd. Je bent een ballon vol holklap en vozepraat!"

TOM POES EN DE WAARZEGGER

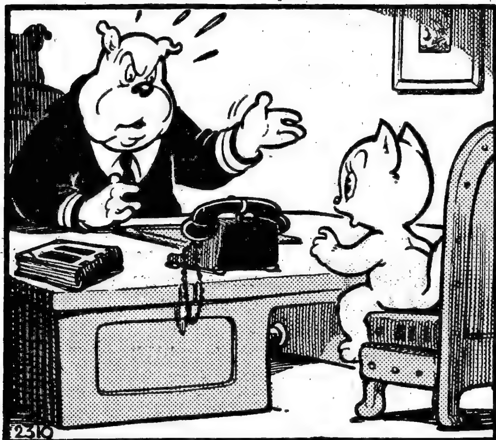

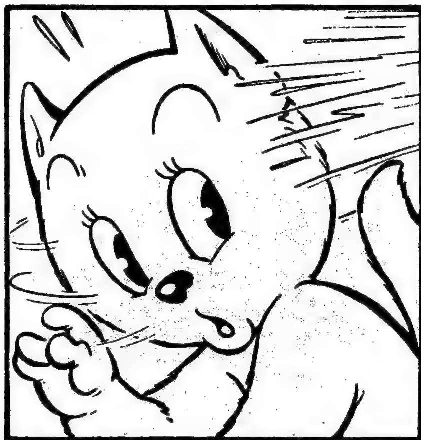

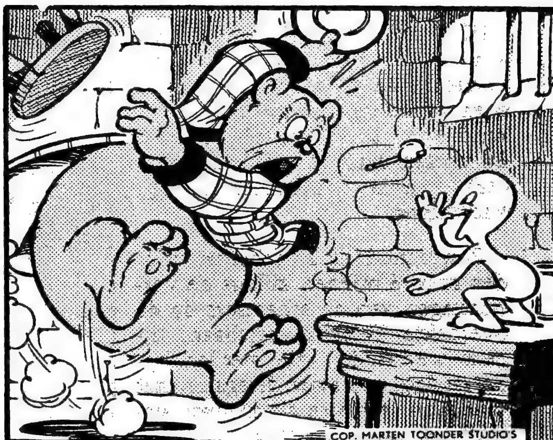
2309. Tom Poes had de volgende morgen slecht geslapen, want de zorg om heer Bommel had hem toch wel ongerust gemaakt. Hij stond dan ook meteen op, at haastig een paar boterhammen en ging naar Bommelstein om te zien of zijn vriend er in geslaagd was om het waarzeggertje onschadelijk te maken. „Er kan van alles gebeurd zijn", dacht hij, „want het is niets voor hem om rustig naar drie waarheden te luisteren. Eén zou misschien nog gaan, maar drie is te veel." Nu, toen hij bij de achteringang van het slot kwam, merkte hij direkt dat er iets buitengewoons aan de hand was. Want daar stond de agent Klappers met een grimmig gezicht het hek te bewaken. „Waar is heer Bommel?", vroeg Tom Poes ongerust. „Hij is gewoon maar gearresteerd", zei de politiebeambte. „De markies De Cantecler heeft een aanklacht wegens belediging ingediend, de ambtenaar eerste klasse Dorknoper is van de trappen gegooid en de commissaris Bas heeft een emmer water over zich heen gekregen.

Bovendien heeft Bommel zijn auto op een plek laten staan, waar hij niet parkeren mocht. Een lelijke zaak. Hij zit in de cel om na te denken." Nu, nadenken was het niet, wat heer Ollie deed. Na een vreselijke nacht zat hij nu uitgeput op zijn kruk en staarde met holle ogen naar het waarzeggertje. Wat er allemaal precies gezegd is, weet ik niet, maar na uren tobben was het witte ventje aardig gegroeid en heer Ollie een inzinking nabij. „Het is te veel voor een heer", prevelde hij. „Eén waarheid zou nog gaan, maar het verdragen van drie grofheden gaat boven mijn krachten."

TOM POES EN DE WAARZEGGER

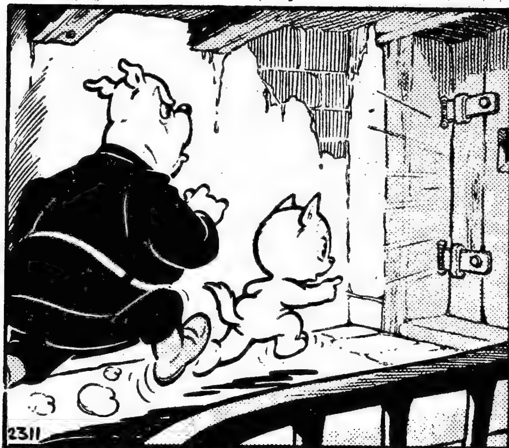

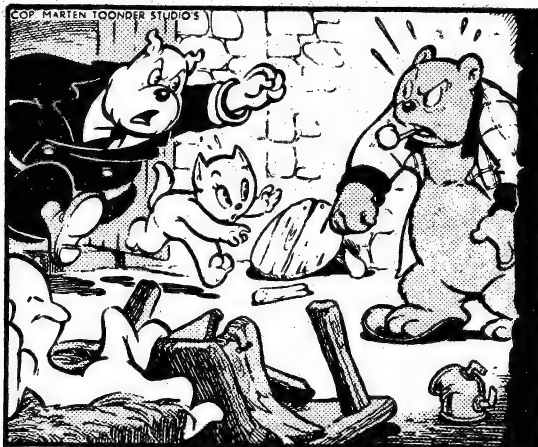
2310. Tom Poes was naar de stad gegaan om te proberen iets voor zijn vriend te doen. Daartoe zat hij nu voor het bureau van commissaris Bulle Bas en luisterde geduldig naar alles wat er gebeurd was. „Het is mogelijk, dat het hem in de bol geslagen is", besloot de commissaris. „Ik moet bekennen, dat ik me er niet rustig bij voel. Wij van de politie zijn niet zulke bruten als men wel eens zegt. Hm. Nee, integendeel. Er is tegenwoordig geen rechtzaak waar geen psychiater bij komt. En die vriend van jou is ernstig gestoord als je het mij vraagt. Het is niet normaal om een wit mannetje in de pijp te roken. En het is hoogst abnormaal om tegen iedereen de waarheid te zeggen. Dat gaat niet. Het is tegen de orde. De wet staat dat niet toe."

„Maar heer Ollie zegt die waarheden niet!", legde Tom Poes uit. „Dat doet dat witte ventje in zijn pijp. Heer Bommel probeert juist om van hem af te komen. U moest hem dankbaar zijn, want stel je voor, dat zo'n waarzeggertje vrij ging rondlopen!" „Stel je voor!", riep de commissaris geschokt uit. „Dat zou de samenleving onmogelijk maken! Als het is zoals je zegt, ben ik bereid om een streep door deze zaak te halen. Maar wie bewijst me..." „Stil!", zei Tom Poes. „Ik hoor wat! Daar gebeurt iets erg!" „Dat komt uit de cel van Bommel!", gromde Bulle Bas opspringend. Nu, dat was waar. Heer Ollie had de beheersing over zijn aandoeningen geheel verloren. „Het is afgelopen!", brulde hij, zijn eetgerei naar het plaaggeestje werpend. „Ik zal daar gek zijn door jou in mijn pijp warm te houden! Ik rook niet meer! Uit!" „Oho!", schaterde het ventje.

„Ophouden met roken? Dat kan je niet. Daar ben je te zwak voor. Je jokt alweer!"

TOM POES EN DE WAARZEGGER

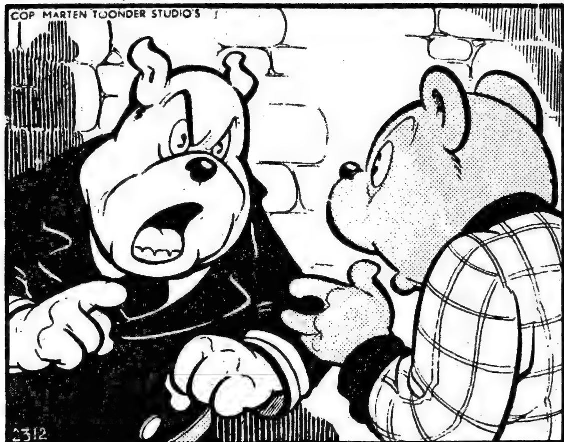

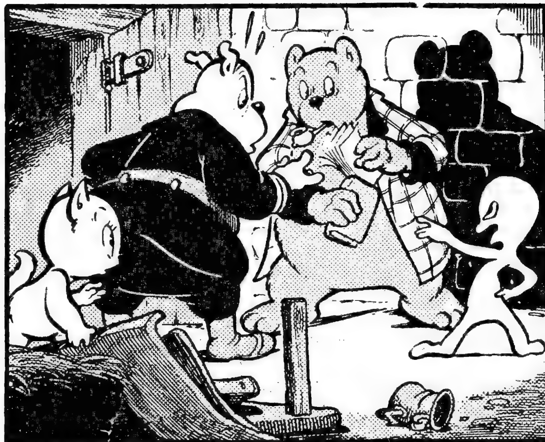

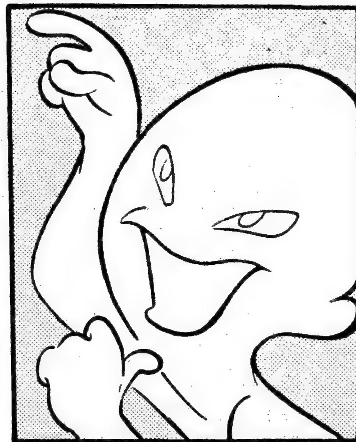

2311. De commissaris rukte de deur open. „Er gebeurt iets in Bommel's cel!", riep hij voortdravend. „Ik was er al bang voor. Hij leek me niet helemaal in orde. Wat een narigheid! Hiervan komen weer laffe stukjes in de kranten van over bruut gedrag van de politie. Bah, het is ook altijd wat!" Zo klagende schoof hij de grendels terug en sprong – gevolgd door Tom Poes – het cachot binnen. Een beeld van verwoesting trof hun oog. Het eenvoudige meubilair lag geheel in brokken uit elkaar en heer Ollie sprong daar uitzinnig tussen rond onder het slaken van onverstaanbare uitroepen! „Stilte!", bulderde de politiebeambte. „Wat is hier aan de hand? Wat mankeert je, Bommel?" Heer Ollie zweeg. Hij staarde verwilderd naar de binnentredenden en scheen een weinig tot bezinning te komen. „H-hij d-daar!", riep hij uit, naar het waarzeggertje wijzend. Het ventje was flink gegroeid en lag op zijn gemak tussen de wrakstukken. „Ik zie, dat u hem nog niet onschadelijk hebt gemaakt?!", zei Tom Poes. „Integendeel", riep het geestje schel. „Ik voel me heerlijk warm! Allemaal galhitte. Het is aardig om te zien wat er van een Bommel overblijft als hij een paar waarheden heeft aangehoord. Dat noemt zich een heer. Ohohoho!" „Waarheden!", loeide heer Ollie. „Dat noemt hij waarheden! Deze schurk beledigt mij en mijn goede vader en mijn stand en mijn kunstverzameling en mijn buurvrouw! De gal loopt mij over!"

TOM POES EN DE WAARZEGGER

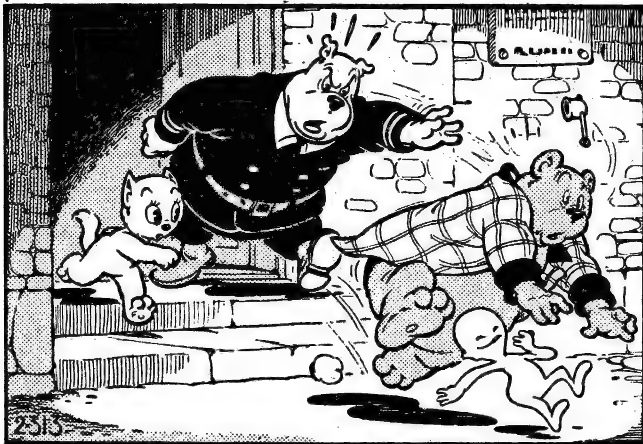

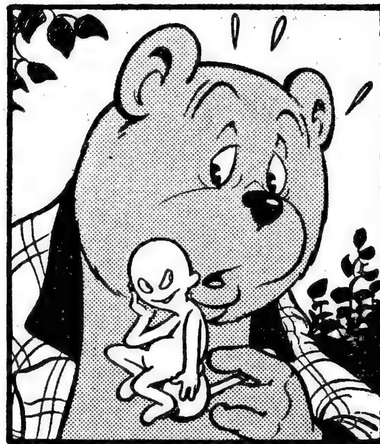

2312. „Het is treurig!", klaagde heer Bommel bitter. „De politie doet maar! Dat pakt maar heren op en sluit ze in een celletje, in gezelschap van de grofste schurken. Maar mijn teer gestel kan daar niet tegen! Ik ben een verwoest heer, als u begrijpt wat ik bedoel!" Heer Ollie haalde diep adem, doch voor hij verder kon spreken, viel Bulle Bas hem in de rede. „Ik wil je hier niet langer zien, Bommel!", sprak hij. „Je hebt de tafel, de stoel, het etensbord en de waterkan in gruizels gesmeten en dat kost je vijfentwintig florijnen. Betaal en smeer 'em! Dit is een eenvoudig politiebureau en we zijn niet ingericht op dolle stieren!" „Welja!", prevelde heer Ollie mat. „Dat kan er nog wel bij. Dolle stieren, welja! Het is, dat ik een beproefd heer ben, die zich niet meer kan opwinden, en daar maakt u misbruik van, heer Bas. Het staat u niet netjes!" Zo sprekende trok hij zijn portefeuille en haalde enige biljetten te voorschijn. „Hier is de schadevergoeding!", vervolgde hij. „Ik wens de staat niet te kort te doen!" Nu barstte het waarzeggertje in schel gelach uit. „De staat!", riep het. „Dacht je nu werkelijk, dat Bas dat geld aan de staat wilde geven? Oho! Hij stond er net over te denken, dat zijn vrouw de kruideniersrekening nog niet heeft betaald! Hij zei net bij zichzelf, dat een ambtenaar toch maar schandelijk weinig verdient. Is het niet waar, commissaris?"

TOM POES EN DE WAARZEGGER

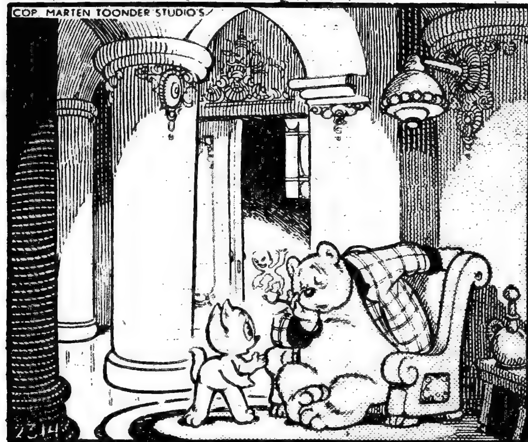

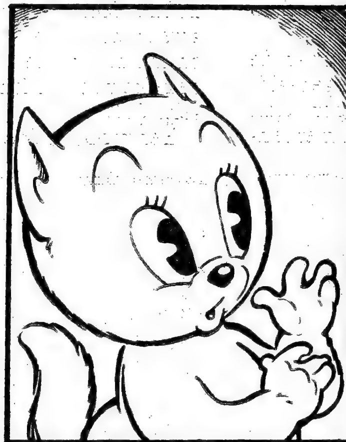

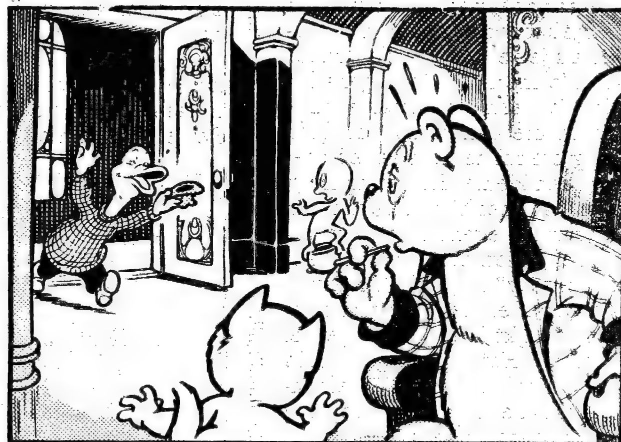
2313. De commissaris stond een ogenblik als door de donder getroffen, maar hij hield zich goed in de hand. „Dat witte ventje uit die pijp van jou weet heel wat, Bommel", zei hij beheerst. „Maar ik begin hem door te krijgen. Hij spreekt de waarheid als hij zegt dat mijn kruideniersrekening nog niet betaald is. En ik geef toe, dat ik net bedacht dat een politiebeambte weinig verdient. Maar dat betekent nog niet, dat ik dit geld in mijn zak steek. Ik ben een eerlijk ambtenaar en daarom heb ik nu genoeg van dat waarzeggertje en ook van jou! Maak dat je wegkomt!" Zo sprekende wierp hij heer Ollie het bureau uit en wierp de deur met een slag dicht. „Bas is nog zo dom niet", zei Tom Poes, toen hij achter zijn vriend aan naar huis liep. „Zo, vind je dat?", vroeg heer Ollie, droevig voortsjokkend. „Nu ja, dat kan er nog wel bij. Iedereen laat mij in de steek." „Ik bedoel, dat die waarzegger alleen maar halve waarheden zegt", legde Tom Poes uit. „Dat is de reden dat iedereen zo boos wordt. Want een halve waarheid is gelijk aan een leugen." „Oho, wat een onzin!", riep het witte ventje, dat vrolijk op heer Ollie's lege pijp zat. „Een halve appel is ook een appel. Of niet soms?" „Zie je wel?", zei heer Bommel treurig. „Hij heeft altijd het laatste woord. Het is vreselijk voor een heer. Altijd zal ik moeten rondlopen met zijn halve waarheden als je begrijpt wat ik bedoel.

Doe jij nu toch eens iets, jonge vriend. Verzin eens een list!"

TOM POES EN DE WAARZEGGER

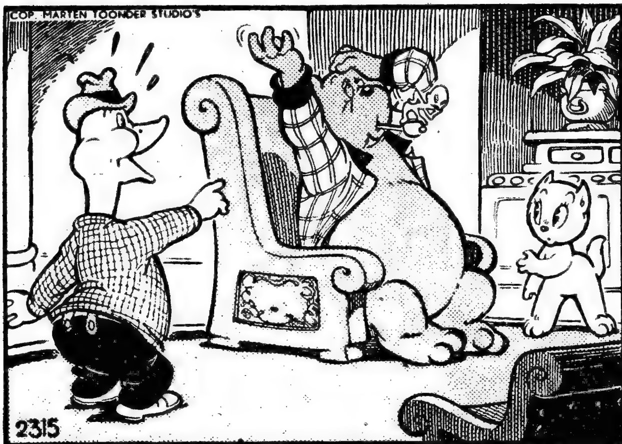

2314. Heer Bommel wierp zich thuisgekomen in een zetel en steunde het hoofd in de handen. „Daar zit je nu, holklapper!", riep het waarzeggertje sarrend. „Al je geld is niet genoeg om een eenvoudige waarheid onschadelijk te maken. Dat komt er van als men zijn geld niet door eerlijk werken verdient. Dan krijgt men last van overlopende gal door de meest eenvoudige opmerkingen. Maar ik vind het best, hoor. Zo'n rijke nietsnut als jij geeft de meeste hitte af. Ik blijf prettig bij je, Bommel, dan kan ik nog groeien." „Laat hem zijn mond houden, Tom Poes", steunde heer Ollie. „Dit heb ik de hele nacht al gehoord. Ik heb geprobeerd hem duidelijk te maken, dat iedere heer zijn geld eerlijk geërfd heeft, maar hij slaat maar door.

Verzin jij nu eens iets, jonge vriend. Je kijkt maar en je doet niets." „Hm", zei Tom poes, „het enige wat ik verzinnen kan, is dat u het nog eens probeert, heer Ollie. U hoeft alleen maar drie van zijn waarheden aan te horen. Zo moeilijk kan dat toch niet zijn, nu u weet dat iedere waarheid maar half is." Op dat moment werd de deur plotseling opengeworpen en Wammes Waggel verscheen op de drempel.

„Hallo luidjes", riep hij uit. „De buitendeur stond aan en toen dacht ik: dat is gezellig. Ik heb gehoord, dat Bommel tegenwoordig een wit mannetje in zijn pijp rookt. Mag ik hem eens zien?" „Ja zeker", riep het witte ventje. „Hier ben ik! Kijk maar goed, als je dat tenminste kunt. Want je kan niet veel; zeg het maar eerlijk." „Hihihi!", riep Wammes. „Wat mal. Hij kan praten!"

TOM POES EN DE WAARZEGGER

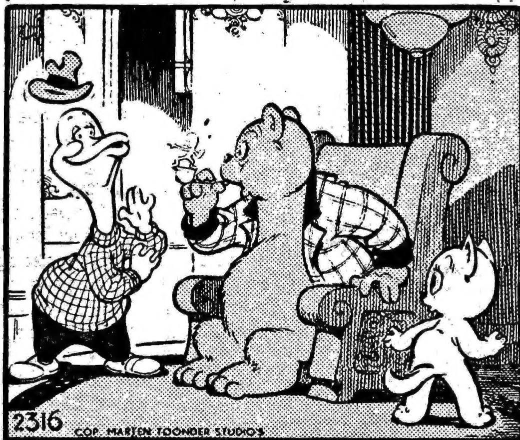

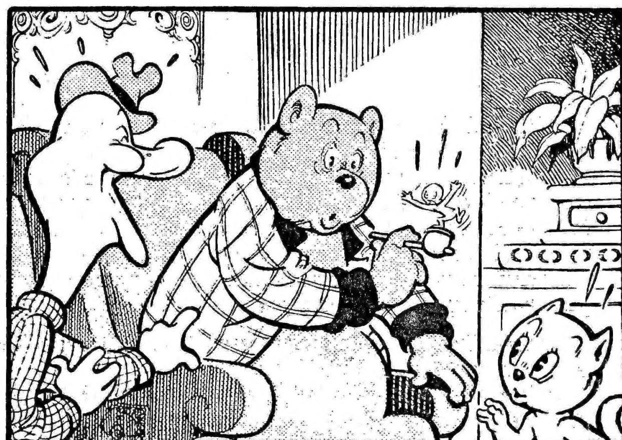

2315. Heer Bommel hief in wanhoop zijn handen omhoog. „Ook dat nog!", steunde hij. „Ik heb geen tijd voor je, Waggel. Zie je niet, dat we bezig zijn?" „Nee", zei Wammes, „dat zie ik niet. Wat doen jullie? Mag ik meedoen?" „We zijn bezig deze waarzegger onschadelijk te maken", legde Tom Poes uit. „Is dat een waarzegger?", vroeg Wammes nieuwsgierig. „Wat enig. Ik ben dol op waarzeggen." „Oho!", riep het witte ventje. „Ik ben geen toekomstvoorspeller! Ik zeg de waarheid. En Bommel bedoelt, dat je op moet hoepelen!" „Maar ik heb toch geen hoepel?!", riep Wammes Waggel uit. „Wat mal!" Het waarzeggertje keek hem bevreemd aan en er verscheen een ongerust trekje op zijn klein gelaat. „Zeg eens", sprak hij ernstig, „jij hebt nog nooit iets begrepen, is het wel?" „O, jawel, hoor!", zei Wammes, „als het maar duidelijk uitgelegd wordt. Maar iedereen praat altijd zo vlug en daarom is het soms wel moeilijk." „Je bent een gans!", riep het witte mannetje schel. „Je hebt geen manieren. Je komt hier zo maar binnen lopen uit nieuwsgierigheid. Je merkt niet eens, dat je niet welkom bent!" „Grutjes!", riep Wammes Waggel. „Wat knap! Dat is allemaal waar. Hoe wist je dat zo maar uit je blote hoofd? Reuze knap, hè Tom Poes?" Heer Bommel wilde iets zeggen, maar Tom Poes was hem voor. „Kijk eens hoe de waarzegger krimpt", fluisterde hij.

TOM POES EN DE WAARZEGGER

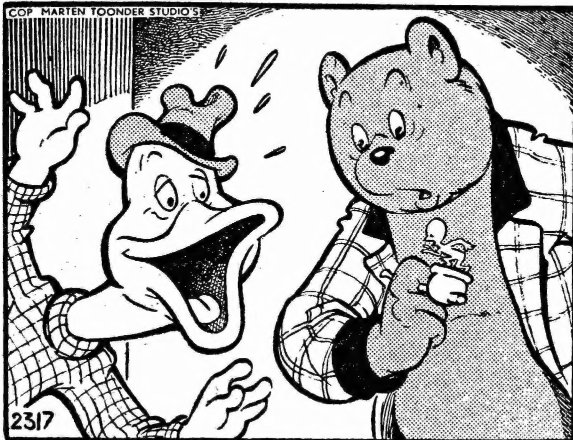

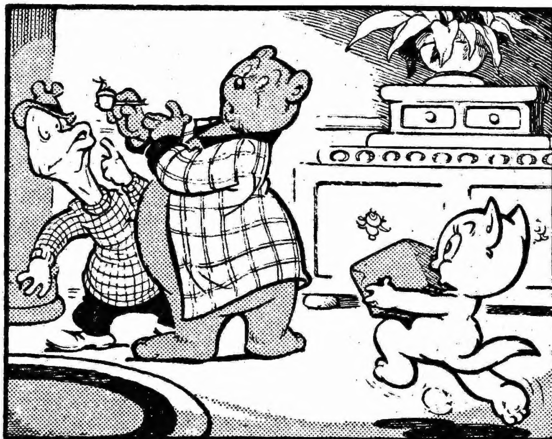

2316. Heer Bommel was zó in zijn zorgen verdiept, dat het gesprek tussen Wammes en de waarzegger hem een beetje ontgaan was. „Is er dan niemand die rekening houdt met mijn ellende?”, vroeg hij klagend. „Moet een Bommel dan alles alleen doen? Daar zitten jullie te schertsen met een van de grootste vijanden van de maatschappij en jullie laten het aan mij over hem onschadelijk te maken. Het is treurig.” „Ssst”, zei Tom Poes, „ziet u dan niet dat de waarzegger kleiner is geworden?” Heer Ollie werp een niet-begrijpende blik op het witte ventje en Waggel riep: „Ja, hij krimpt. Wat mal! Hoe doet hij dat? Wat enig, hè?” „Oho!”, riep het kereltje met een stem die minder schel was dan anders. „Oho! Dat is niet enig. Het komt van de kou!” „O ja, natuurlijk! Zodoende”, zei Wammes lachend. „Jij hebt niet eens een warm borstrokje aan. Ik draag er drie, hoor. Wát lekker!” „Bah!”, schreeuwde de waarzegger. Het was duidelijk, dat hij echt boos begon te worden. „Galhitte moet ik hebben. Er is niets zo warm als galhitte. Maar jij bent zo oliedom, dat je gal nooit overloopt!” „Hihihi! Nee, stel je voor!”, riep Waggel. „Nooit ergens last van, hoor. En als ik soms buikpijn heb, eet ik dropjes. Van die zoute, zwarte, weet je wel? Wil je er een?” „Hersenloze gans!”, krijste het waarzeggertje. „Vierpuntige boldriehoek!” Daar moest Wammes natuurlijk vreselijk om lachen maar Tom Poes riep uit: „Dat is de waarheid niet! Wammes is geen boldriehoek. Je bent zelf een bolklapper!”

TOM POES EN DE WAARZEGGER

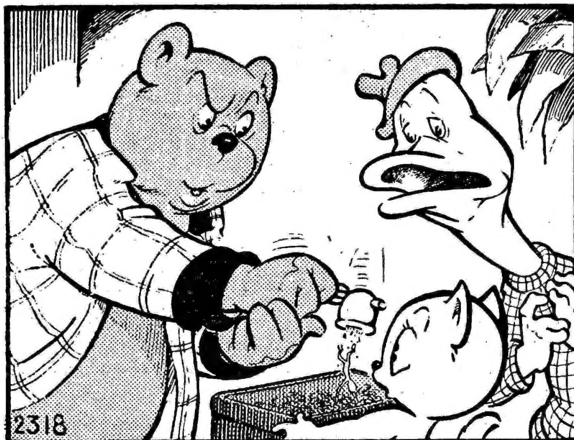

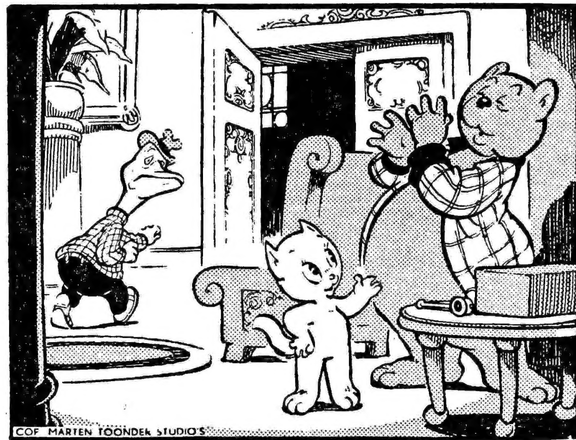

2317. Het waarzeggertje werd nu héél klein. Met een dun stemmetje piepte het beledigingen en scheldwoorden, maar Wammes moest goed luisteren om hem te kunnen verstaan. „Stil eens", zei Tom Poes, „het gaat er maar om of Wammes Waggel een holklapper is. En als hij dat niet is, moet jij je mond houden." „Daar is hij te stom voor!", sjirpte het witte ventje. „Hij is een uitgeschoten zolderknol." „Nee, daar gaat het niet om", hield Tom Poes vol. „Kan hij de waarheid verdragen of niet?" „Hij is zo'n knolbrein, dat hij de waarheid kan verdragen!", gaf het geestje moedeloos toe. „Hihihi! Een knolbrein!", riep Wammes. „Dat ga ik reuzegoed onthouden, hoor. Want dat vind ik nou enig!" Maar Tom Poes was naar de kast gehold en kwam nu opgewonden met de loden tabaksdoos terug. „Het is afgelopen met hem, heer Ollie!", riep hij uit. „Dit stond niet op het papiertje, maar degene die dat schreef heeft er natuurlijk niet aan gedacht dat er figuren als Wammes Waggel bestonden. En nu ga ik hem in de doos stoppen." „Wat ga je doen?", vroeg Wammes ongerust. „Hem in een doos stoppen? Dat is nu niks aardig van je, Tom Poes! Het is wàt een leuk ventje." „Stop me maar in die kist", lispelde de waarzegger verslagen. „Dat gekwaak is niet om aan te horen voor geestjes van mijn soort. Stel je voor, iemand die mij een leuk ventje vindt! Grote gruwels!"

TOM POES EN DE WAARZEGGER

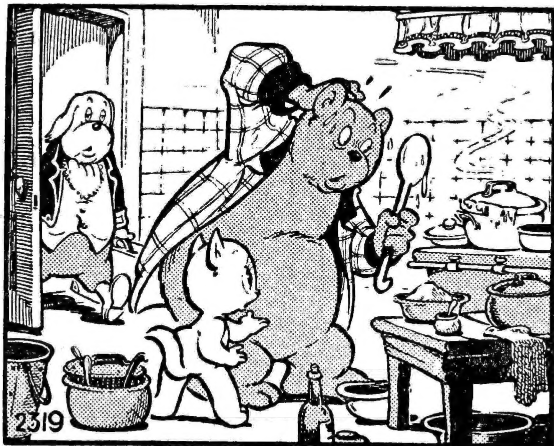

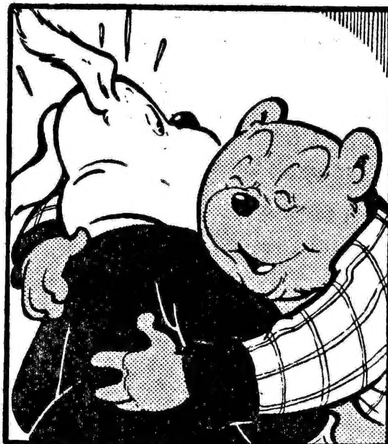

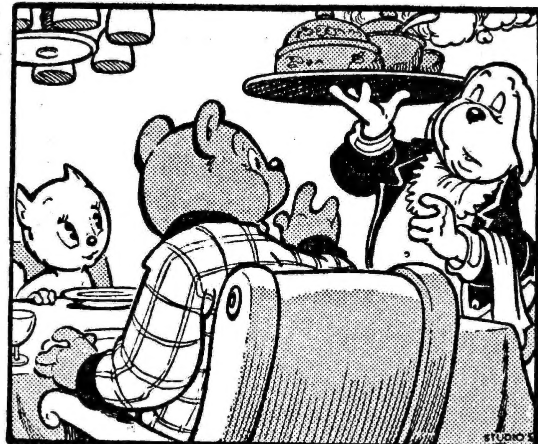

2318. Heer Bommel was heel stil geworden. Verbaasd had hij de gang van zaken gevolgd en zo tegen het einde kwam er een ernstige trek op zijn gezicht. „Wie had dat kunnen denken?", sprak hij, toen Tom Poes met de tabaksdoos voor hem stond. „Ik hoef die drie waarheden van hem dus niet eens te verdragen? Een klein gesprek met Wammes en het is al afgelopen met de waarzegger. Ach, het is wonderlijk, dat eenvoudige lieden soms kunnen slagen waar een heer moet falen, als je begrijpt wat ik bedoel." Zo sprekende klopte hij zijn pijp leeg in de loden kist, zodat het waarzeggertje – nu dun als een draad – in de tabaksmassa stortte. Het witte ventje keek wat loerend naar heer Ollie. „Probeer het nog eens met me, Bommel!", vleide hij met een ijl stemmetje. „Ik ben toch net iemand voor een heer van jouw stand? Jouw helder inzicht en wijsheid en mijn waarheden passen precies bij elkaar. We zouden het ver kunnen brengen samen..." „Wacht eens even, jonge vriend", begon heer Ollie aarzelend, maar Tom Poes sloeg het deksel al op de doos. „Nee", zei hij, „een waarzegger die begint te liegen is waardeloos." „Hm, dat is zo", gaf heer Ollie toe. „Eh... dat is te zeggen, wat bedoel je precies, jonge vriend?" „Jullie zijn flauw!", riep Wammes Waggel, de deur uitlopend. „Het was nu net zo gezellig en nu bergt Tom Poes het spelletje al weer op. Bah. Ik ga weg. Lekker!" En met die woorden trok hij de deur boos achter zich dicht.

TOM POES EN DE WAARZEGGER

2319. Tom Poes had de tabaksdoos weer naar het verborgen vlierinkje gebracht en daalde af naar de keuken om te zien of er iets te eten viel. Maar dat viel tegen. Heer Bommel stond daar te midden van potten en pannen die de geur van aangebrand eten verspreidden en het was duidelijk, dat hij ten einde raad was. Tom Poes wilde net aanbieden om het koken van hem over te nemen toen de achterdeur geopend werd en de bediende Joost binnentrad. „Excuseer, heer Olivier!", sprak hij. „Bij het verlaten van deze dienst heb ik mijn schort vergeten. Mag ik het even pakken?" „Joost!", riep heer Ollie uit. „Brave, beste Joost! Kom terug! Alles is vergeven en vergeten!" Hij omarmde de trouwe knecht met tranen in de ogen en voegde er aan toe: „Alles is ten goede gekeerd. Je komt net op tijd om het eten klaar te maken. Er is niemand die dat zo kan als jij, mijn vriend. Ik heb je erg gemist!" De bediende stond daar wel even van te kijken. Doch met de onverstoorbaarheid die hem eigen was, nam hij zijn plicht weer op zich. Slechts toen hij de schalen opdiende, vroeg hij enigszins aarzelend: „Waar is die kleine, witte heer, die altijd in uw pijp zat, als ik zo vrij mag zijn? Die waarzegger, als ik hem zo noemen mag?" „Oh, die!", zei heer Bommel geringschattend. „Die is weg, Joost! Die is onschadelijk gemaakt, hoor. Daar heb ik gauw een einde aan gemaakt. Hij maakte niets dan ruzie en dat kan ik als heer zijnde niet hebben, als je begrijpt wat ik bedoel!" „O", zei joost. Hij schikte peinzend het bestek recht en besloot: „Dat is jammer, want – als u mij toestaat – nu zal ik nooit weten of u die vriendelijke woorden van daarnet echt meende!"

EINDE VAN DIT VERHAAL